

Brüsszel, 2021. június 14.
(OR. en)

9732/21

Intézményközi referenciaszám:
2020/0360(COD)

ENER 276
TRANS 392
RELEX 547
ECOFIN 595
ENV 423
CODEC 883
IA 116

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2021. június 11.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	9411/21
Biz. dok. sz.:	14088/21 + ADD 1 - ADD 5
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről – Általános megközelítés (2021. június 11.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács fent említett javaslatra vonatkozó általános megközelítését, amelyet a Tanács (Közlekedés, Távközlés és Energia) a 2021. június 11-én tartott, 3801. ülésén fogadott el.

Az általános megközelítés alkotja a Tanács e javaslatra vonatkozó ideiglenes álláspontját, mely alapul szolgál az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások előkészítéséhez.

A bizottsági javaslathoz képest tett változtatásokat **félkövér** szedés, a törölt részeket pedig [] jelöli.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) E rendelet iránymutatásokat állapít meg azzal a céllal, hogy a transzeurópai energia-infrastruktúrának az I. mellékletben szereplő – az Unió 2030-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai céljainak és a 2050-re kitűzött klímasemlegességi célnak az eléréséhez hozzájáruló – kiemelt jelentőségű folyosóit és területeit (a továbbiakban: az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosói és területei) időben ki lehessen építeni, és azok kölcsönösen átjárhatók legyenek, **továbbá azzal a céllal, hogy biztosítsa az energiahálózatok összekapcsolását, az energiabiztonságot, a piaci és a rendszerintegrációt és a versenyt minden tagállam tekintetében, [] valamint azt, hogy a háztartások és a vállalkozások megfizethető áron vásárolhassanak energiát.**
- (2) E rendelet különösen:
- a) előírja a kiemelt jelentőségű folyosók és területek megvalósításához szükséges és a II. melléklet szerinti [] energia-infrastruktúrák kategóriáiba (a továbbiakban: energiainfrastruktúra-kategóriák) tartozó közös érdekű projektek azonosítását;
 - b) előírja a kölcsönös érdekű projektek azonosítását;**
 - c) az engedélyezési eljárások egyszerűsítése, szorosabb koordinációja és felgyorsítása, valamint **az átláthatóság és a lakossági részvétel** fokozása révén előmozdítja a közös érdekű projektek és **a kölcsönös érdekű projektek** időben történő végrehajtását;

- d) szabályokat [] ír elő a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek költségeinek és a kockázatalapú ösztönzőknek a tagállamok közötti megosztására vonatkozóan;
- e) meghatározza a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának feltételeit és kritériumait;
- [] (a korábbi e) pontot törölték)

2. cikk

Fogalommeghatározások

A 2009/73/EK, az (EU) 2018/2001¹ és az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 715/2009/EK [] és az (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet fogalommeghatározásai mellett e rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „energia-infrastruktúra”: minden olyan, az energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó fizikai berendezés és létesítmény, amely az Unió területén található, vagy az Uniót egy vagy több harmadik országgal összekapcsolja;
2. „átfogó határozat”: egy tagállam hatósága vagy hatóságai – kivéve a bíróságokat és törvényszékeket – által hozott [] **valamely** határozat vagy határozatok együttese arról, hogy egy projektgazda egy közös érdekű projekt **vagy egy kölcsönös érdekű projekt** megvalósítása céljából engedélyt kaphat-e energia-infrastruktúra kiépítésére azáltal, hogy lehetősége van megkezdeni vagy a kapcsolódó beszerzési eljárás lefolytatása után megkezdeni a szükséges kivitelezést („építésre kész állapot”) bármely, közigazgatási fellebbezési eljárás keretében hozott határozat sérelme nélkül;
3. „projekt”: az energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó egy vagy több vezeték, csővezeték, létesítmény, berendezés vagy felszerelés;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

4. „közös érdekű projekt”: olyan projekt, amely [] **szükséges** az energia-infrastruktúra I. mellékletben szereplő kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek megvalósításához, és amely szerepel a közös érdekű projektek 3. cikkben említett uniós listáján **és/vagy olyan, a II. mellékletben meghatározott projektek, amelyeket hátrányos helyzetű, kevésbé összekapcsolt térségekben, peremterületeken, legkülső vagy elszigetelt régiókban, például szigeteken valósítanak meg, és amelyek legalább két tagállamot érintő innovatív vagy egyéb megoldásokat támogatnak, és jelentős pozitív hatást gyakorolnak az EU energia- és éghajlatpolitikai céljaira az ebben a rendeletben meghatározott kritériumok szerint;**
5. „kölsönös érdekű projekt”: legalább egy tagállam által harmadik országokkal együttműködésben, **a közvetlenül érintett országok kormányainak támogató levelei, illetve egyéb nem kötelező erejű, a projekt iránti támogatásukat kifejező megállapodások értelmében támogatott projekt, [] amely a II. mellékletben felsorolt energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozik, és amely jelentősen hozzájárul az Unió 1. cikk (1) bekezdésében említett általános energia- és éghajlatpolitikai célkitűzéseéhez, és szerepel a projektek 3. cikkben említett uniós listáján [];**
6. „energiainfrastruktúra-szűkület”: valamely energiarendszerben a fizikai áramlásoknak az elégtelen átviteli kapacitás következtében – ideértve egyebek mellett az infrastruktúra hiányát is – történő lefékeződése;
7. „projektgazda”:
- a) közös érdekű projektet **vagy kölcsönös érdekű projektet** végrehajtó átvitelirendszer-üzemeltető, elosztórendszer-üzemeltető vagy egyéb üzemeltető vagy beruházó;
 - b) több átvitelirendszer-üzemeltető vagy elosztórendszer-üzemeltető, egyéb üzemeltető, beruházó vagy ezek bármely csoportja esetében az alkalmazandó nemzeti jog értelmében jogi személyiséggel rendelkező jogi személy, amelyet az említett üzemeltetők vagy beruházók között létrejött szerződéses megállapodás jelöl ki, és amely jogképességgel rendelkezik arra, hogy a szerződéses megállapodás felei nevében jogi kötelezettséget és pénzügyi felelősséget vállaljon;

8. „intelligens villamosenergia-hálózat”: olyan villamosenergia-hálózat, amelyben a hálózatüzemeltető digitálisan figyelemmel kísérheti **vagy aktívan vezérelheti** a hálózatra csatlakozott felhasználók **konkrét tevékenységeit**, valamint információs és kommunikációs technológiákat (IKT) alkalmaz az érintett hálózatüzemeltetőkkel, energiatermelőkkel, fogyasztókkal és/vagy termelő-fogyasztókkal való kommunikációhoz a villamos energia fenntartható, költséghatékony és biztonságos továbbítása **vagy elosztása** céljából;
9. „intelligens gázhálózat”: olyan gázhálózat, amely innovatív digitális **vagy más** megoldásokat alkalmaz többféle alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázforrás, **és különösen a megújuló** gázforrások költséghatékony, a fogyasztók igényeivel és a gázminőségi követelményekkel összhangban történő integrálásához azzal a céllal, hogy csökkenteni lehessen a kapcsolódó gázfogyasztás szénlábnymát, növelni lehessen a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok részarányát, összeköttetéseket lehessen teremteni egyéb energiahordozókkal és -ágazatokkal, ideértve az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, **és különösen a megújuló gázok integrációjához szükséges fizikai korszerűsítéseket is**;
10. „átalakítás[]”: a meglévő földgáz-infrastruktúra **fizikai korszerűsítése [] tiszta hidrogén [] célzott felhasználása céljából**;
- []
11. „illetékes [] hatóságok”: azok a hatóságok, amelyek a nemzeti jogszabályok értelmében hatáskörrel rendelkeznek az ingatlanvagyon, így az energia-infrastruktúra tervezésével, formatervezésével és építésével kapcsolatos különböző engedélyek kiállítására;
12. „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – beleértve a szoftvereket is – beszerzése, szállítása és telepítése, a projekthez kapcsolódó fejlesztési, kivitelezési és telepítési tevékenységek végzése, valamint a létesítmények átadása és a projekt elindítása;

13. „tanulmányok”: a projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, például előkészületi, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és hitelesítő tanulmányok – beleértve a szoftvereket is –, valamint minden más technikai támogató intézkedés, beleértve a kivitelezést megelőző, a projekt meghatározásához és kidolgozásához, valamint a finanszírozására vonatkozó döntésekhez szükséges olyan intézkedéseket, mint például az érintett helyszínek feltárása és a finanszírozási konstrukció előkészítése;
14. „nemzeti szabályozó hatóság”: a 2009/73/EK irányelv 39. cikkének (1) bekezdése, vagy az (EU) 2019/944 irányelv 57. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt nemzeti szabályozó hatóság;
15. „üzembe helyezés”: valamely projekt megépítés utáni üzembe állításának folyamata;
16. „[] érintett nemzeti szabályozó hatóságok”: **a projektet befogadó tagállamok vagy azon tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai [], amelyek jelentős pozitív hatást gyakorló projekt tagállamok közötti költségmegosztásában vesznek részt;**
17. „az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás”: olyan folyamat, amely az éghajlati sebezhetőségre és kockázatokra vonatkozó, az alkalmazkodást célzó releváns intézkedéseket is ismertető értékelésre építve biztosítja az energia-infrastruktúra rezilienciáját az éghajlatváltozás lehetséges káros hatásaival szemben;
- []
- []
18. „egymással versengő projektek”: **olyan projektek, amelyek részben vagy egészben ugyanazon infrastrukturális hiányosság orvoslására vagy ugyanazon regionális infrastrukturális igény kielégítésére irányulnak.**

II. FEJEZET

KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK ÉS KÖLCSÖNÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

3. cikk

A közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek uniós listája

- (1) A III. melléklet 1. pontjával összhangban regionális csoportokat (a továbbiakban: csoportok) kell létrehozni. Az egyes csoportokba való besorolás az I. mellékletben szereplő egyes kiemelt jelentőségű folyosók és területek, valamint azok földrajzi kiterjedése alapján történik. A csoportokban a döntéshozatali hatáskört a tagállamok és a Bizottság – mint a csoportok döntéshozó testülete – gyakorolja. **A regionális csoportokban a döntéshozatal konszenzus alapján történik.**

[]

- (2) Az egyes csoportok a III. mellékletben foglalt rendelkezésekre tekintettel elfogadják saját eljárási szabályzatukat.
- (3) Az egyes csoportok döntéshozó testületei elfogadják [] a közös érdekű projektek és a **kölcsönös érdekű projektek** regionális listáját, mégpedig a III. melléklet 2. pontjában ismertetett eljárással összhangban, figyelemmel arra, hogy az egyes projektek mennyiben járulnak hozzá az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek megvalósításához, és mennyiben teljesítik a 4. cikkben meghatározott kritériumokat. []

Ha egy csoport regionális listát állít össze:

- a) minden egyes közös érdekű projektjavaslathoz kérnie kell azoknak az államoknak a jóváhagyását, amelyek területét a projekt érinti; ha egy állam [] nem adja jóváhagyását, ennek megalapozott indokait közli az érintett csoporttal;

- b) figyelembe kell vennie a Bizottság tanácsát; e tanácsadás arra irányul, hogy a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek száma ne haladja meg a kezelhető mennyiséget.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet **20.** cikkével összhangban [] felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el [] **(a javasolt közös érdekű projekteket és kölcsönös érdekű projekteket egyaránt tartalmazó)** uniós lista létrehozása céljából, figyelemmel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 172. cikkének második bekezdésére.

Hatáskörében eljárva a Bizottság a csoportok döntéshozó testületei által a III. melléklet 1. pontjának 2. alpontja szerint elfogadott regionális listák alapján az e cikk (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően gondoskodik az uniós lista kétévenkénti összeállításáról.

Az e rendelet értelmében vett első uniós listát legkésőbb 2023. november 30-ig el kell fogadni.

- (5) A Bizottság **a javasolt közös érdekű projektek és kölcsönös érdekű projektek regionális listájának elfogadásakor tanáccsal látja el minden egyes csoport döntéshozó testületét azzal a céllal, hogy []:**
- a) biztosítsa, hogy kizárólag azok a projektek kerüljenek fel a listára, amelyek teljesítik a 4. cikkben említett kritériumokat;
- b) gondoskodjon a régióközi összhangról, a III. melléklet 2. pontja 12. alpontjának megfelelően figyelembe véve az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (a továbbiakban: az Ügynökség) véleményét;
- c) a III. melléklet 2. pontja 9. alpontjának megfelelően figyelembe vegye a tagállamok véleményét;
- d) biztosítsa, hogy az uniós listán szereplő közös érdekű projektek száma kezelhető legyen.

- (6) Az e cikk (4) bekezdése alapján az uniós listán a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriák alatt szereplő közös érdekű projektek az (EU) 2019/943 rendelet 34. cikkének [] megfelelően szerves részét képezik az érintett regionális beruházási terveknek, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 51. cikkének [] megfelelően a kapcsolódó nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terveknek, és adott esetben bármely más érintett nemzeti infrastruktúrára vonatkozó tervnek. E projekteknek valamennyi említett tervben a lehető legnagyobb prioritást kell biztosítani. Ez a bekezdés nem alkalmazandó az egymással versengő projektekre, azokra a projektekre, amelyek nem érték el a kellő kiforrottsági szintet ahhoz, hogy el lehessen végezni a III. melléklet 2. pontjának 1c. pontja szerinti projektspecifikus költség-haszon elemzést, illetve a kölcsönös érdekű projektekre.

II. FEJEZET

KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK ÉS KÖLCSÖNÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

4. cikk

A közös érdekű projektekre és a kölcsönös érdekű projektekre vonatkozó kritériumok

- (1) A közös érdekű projekteknek meg kell felelniük az alábbi általános kritériumoknak:
- a) a projekt az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosói és területei közül legalább egyhez szükséges;
 - b) a projektnek a (3) bekezdésben meghatározott egyedi kritériumok szerint értékelt lehetséges általános előnyei hosszú távon is meghaladják a projekt költségeit;
 - c) a projekt megfelel a következő kritériumok valamelyikének:
 - i. legalább két tagállam részvételét irányozza elő úgy, hogy a projekt közvetlenül **vagy közvetve (egy harmadik országgal való összeköttetés révén)** átnyúl két vagy több tagállam határán;
 - ii. valamely tagállam **szárazföldi vagy tengeri** területén helyezkedik el, és a IV. melléklet 1. pontja szerint határokon átnyúló jelentős hatással bír;
 - iii. **a transzeurópai energiahálózatokkal nem kellően összekapcsolt, az (EU) 2019/944 irányelv szerinti kis, összekapcsolt rendszereknek és kis, szigetüzemben működő rendszereknek minősülő szigetekeken található, és legalább két tagállamot érintő innovatív vagy más megoldásokat támogatva jelentős mértékben hozzájárul a sziget energiarendszerére vonatkozó, valamint az Unió által kitűzött dekarbonizációs célok eléréséhez, valamint a fenntarthatósághoz azon a területen, ahol található.**

(2) A kölcsönös érdekű projektek megfelelnek az alábbi általános kritériumoknak:

- a) a projekt jelentősen hozzájárul [] **az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt uniós energia- és éghajlatpolitikai célok** és a harmadik ország energia- és éghajlatpolitikai céljainak a megvalósításához és a fenntarthatósághoz, többek között a megújuló energia hálózatba való integrálása, valamint a megújuló forrásból termelt energiának a főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő továbbítása **és elosztása** révén, és;
- b) a projektnek a (3) bekezdésben meghatározott [] egyedi kritériumok szerint értékelt lehetséges átfogó előnyei **európai szinten** hosszú távon is meghaladják a projekt költségeit;
- c) a projekt legalább egy tagállam területén és legalább egy harmadik ország területén helyezkedik el, és a IV. melléklet 2. pontja szerint határokon átnyúló jelentős hatással bír;
- d) **a tagállam** területén található rész tekintetében a projekt összhangban van a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelvvel, amennyiben a II. melléklet 1. és 3. pontjában leírt infrastruktúra-kategóriákba tartozik;
- e) az érintett harmadik ország vagy országok [] **szakpolitikai kerete tekintetében** konvergencia tapasztalható az Unió általános szakpolitikai célkitűzéseinek támogatása érdekében, különös tekintettel az alábbiak biztosítására:
 - i. jól működő belső energiapiac;
 - ii. az energiaellátás együttműködésen és szolidaritáson alapuló biztonsága;
 - iii. a termelést, az átvitelt és az elosztást is magában foglaló energetikai rendszer, [] amellyel a Párizsi Megállapodással és az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseivel összhangban [] elérhető a **klímasemlegességi célkitűzés**; és különösen a CO₂-kibocsátás-áthelyezés elkerülése;

- f) az érintett harmadik ország vagy országok a 7. cikkben meghatározottak szerint támogatják a projekt elsőbbségi státuszát, és vállalják, hogy a gyorsított végrehajtás érdekében hasonló ütemtervet követnek, valamint hogy megfelelnek az Unióban a közös érdekű projektekre alkalmazandó egyéb szakpolitikai és támogató szabályozási intézkedéseknek.
- (3) Az egyes energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre az alábbi egyedi kritériumok alkalmazandók:
- a) a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli, **-elosztási** és -tárolási projekteket illetően a projekt – a megújuló energia hálózatba való integrálásával és a megtermelt megújuló energiának a főbb fogyasztási központokba és tárolóhelyekre történő továbbításával **vagy elosztásával** – jelentős mértékben hozzájárul a fenntarthatósághoz, valamint a következő egyedi kritériumok legalább egyikének teljesítéséhez:
- i. piaci integráció, többek között legalább egy tagállam **energetikai** elszigeteltségének megszüntetése és az energiainfrastruktúra-szüksületek mérséklése révén; verseny, **átjárhatóság** és a rendszer rugalmassága;
- ii. ellátásbiztonság, többek között a kölcsönös átjárhatóság, a rendszer rugalmassága, a kiberbiztonság, a megfelelő összekapcsolások és a rendszer biztonságos és megbízható működése révén;
- b) a II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában említett energiainfrastruktúra-kategóriába tartozó intelligens villamosenergia-hálózati projekteket illetően a projekt a megújuló energia hálózatba való integrálásával jelentős mértékben hozzájárul a fenntarthatósághoz, valamint a következő egyedi kritériumok közül legalább kettőnek a teljesítéséhez:
- i. ellátásbiztonság, többek között a villamosenergia-átvitel és -elosztás hatékonysága és kölcsönös átjárhatósága révén a napi hálózati működés során, valamint a túlterhelések elkerülése és a hálózati felhasználók integrációja és bevonása révén;

- ii. piaci integráció, többek között hatékony rendszerüzemeltetés és a rendszerösszekötők használata révén;
 - iii. hálózatbiztonság, az ellátás rugalmassága és minősége, többek között az innovatív megoldások fokozottabb alkalmazása révén a rendszerkiegénylítés, a kiberbiztonság, a nyomon követés, a rendszerellenőrzés és a hibaelhárítás terén;
 - iv. **az intelligens energiaágazati integráció megkönnyítése az egyéb energiahordozókkal és -ágazatokkal való összeköttetések megteremtésével, valamint a felhasználóoldali válasz lehetővé tételével.**
- c) a II. melléklet 5. pontjában említett energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó szén-dioxid-szállítási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul valamennyi alábbi egyedi kritérium teljesítéséhez:
- i. a szén-dioxid-kibocsátás elkerülése, és ezzel párhuzamosan az energiaellátás biztonságának fenntartása;
 - ii. a szén-dioxid-szállítás rezilienciájának és biztonságosságának növelése;
 - iii. hatékony erőforrás-felhasználás, lehetővé téve több szén-dioxid-forrás és -tárolóhely közös infrastruktúrával történő összekapcsolását, és csökkentve a környezeti terheket és kockázatokat.
- d) a II. melléklet 3. pontjában említett energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó hidrogénprojekteket illetően a projekt jelentős mértékben hozzájárul a fenntarthatósághoz, többek között annak révén, hogy csökkenti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, fokozza a **megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású** hidrogén hasznosítását, **külön hangsúlyt fektetve a megújuló forrásból származó hidrogénre**, valamint támogatja a váltakozó megújulóenergia-termelést, azáltal, hogy rugalmasságot és/vagy tárolási megoldásokat kínál. Mindemellett a projekt jelentős mértékben hozzájárul az alábbi egyedi kritériumok legalább egyikének teljesítéséhez:

- i. piaci integráció, többek között a tagállamok meglévő vagy kialakulóban lévő hidrogénhálózatainak összekapcsolásával, vagy más módon hozzájárulva egy, a hidrogén szállítására és tárolására szolgáló uniós szintű hálózat létrejöttéhez, valamint az összekapcsolt rendszerek interoperabilitásának biztosításával;
 - ii. ellátásbiztonság és rugalmasság, többek között a megfelelő összekapcsolások és a rendszer biztonságos és megbízható működésének elősegítése révén;
 - iii. verseny, többek között az ellátási források sokféleségéhez és a hálózati felhasználókhöz való átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés lehetővé tételével.
- e) a II. melléklet 4. pontjában említett kategóriába tartozó elektrolizátorokat illetően a projekt jelentős mértékben hozzájárul valamennyi alábbi egyedi kritérium teljesítéséhez:
- i. fenntarthatóság, többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével és a megújuló **vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású, különösen a megújuló forrásokból származó** hidrogén hasznosításának fokozásával;
 - ii. ellátásbiztonság, többek között a biztonságos, hatékony és megbízható rendszerműködtetéshez való hozzájárulással, vagy tárolási és/vagy rugalmassági megoldások (például felhasználóoldali válasz és kiegyenlítési szolgáltatások) kínálásával;
 - iii. **rugalmassági szolgáltatások, így a felhasználóoldali válasz és a tárolás lehetővé tétele** az intelligens energiaágazati integráció megkönnyítése révén **az egyéb** energiahordozókkal és -ágazatokkal való **összeköttetések megteremtésével**
- f) a II. melléklet 2. pontjában említett energiainfrastruktúra-kategóriába tartozó intelligens gázhálózati projekteket illetően a projekt jelentős mértékben hozzájárul a fenntarthatósághoz azáltal, hogy [] **biztosítja többféle** alacsony szén-dioxid-kibocsátású, **és különösen a megújuló forrásból származó** gáznak (például a biometánnak vagy a megújuló energiaforrásokból nyert hidrogénnek) a gázelosztó, [] - átviteli, **és -tárolási rendszerekbe** [] történő integrációját az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében. Mindemellett a projekt jelentős mértékben hozzájárul az alábbi egyedi kritériumok legalább egyikének teljesítéséhez:

- i. a hálózatzbiztonság és az ellátás minősége a hálózat napi működése során a gázszállítás és -elosztás hatékonyságának és átjárhatóságának javításával, többek között a különböző minőségű gázok injektálásából fakadó kihívások innovatív technológiák bevezetése révén történő kezelésével és a kiberbiztonsággal;
 - ii. piaci működés és ügyfélszolgálat;
 - iii. az intelligens energiaágazati integráció megkönnyítése az egyéb energiahordozókkal és -ágazatokkal való összeköttetések megteremtésével, valamint a felhasználóoldali válasz lehetővé tételével.
- (4) A II. melléklet 1–[]5. pontjában említett energiaiinfrastruktúra-kategóriákba tartozó projekteket illetően az e cikk (3) bekezdésében szereplő kritériumok teljesítéséhez való hozzájárulást a IV. melléklet 3–[]8. pontjában meghatározott mutatók alapján kell értékelni.
- (5) A közös érdekű projektként támogatható és regionális listára felvehető valamennyi projekt értékelésének megkönnyítése céljából az egyes csoportok átlátható és objektív módon értékelik, hogy az egyes projektek mennyire járulnának hozzá ugyanazon kiemelt jelentőségű folyosó vagy terület megvalósításához. Az egyes csoportok értékelési módszerüket a (3) bekezdésben említett kritériumok teljesítéséhez való összesített hozzájárulás alapján állapítják meg. Ezen értékelés keretében a csoport belső használatra rangsorolja a projekteket. Sem a regionális, sem az uniós lista nem tartalmazhat semmiféle rangsort, és a rangsor – a III. melléklet 2. pontjának 13[] . alpontjában említetten kívül – nem használható fel semmiféle későbbi célból.

A projektek értékelése során a csoportoknak körültekintően meg kell vizsgálniuk a következőket:

- a) a javasolt projektek mennyire sürgősek az Unió [] energia- és éghajlatpolitikai céljainak, a piaci integrációval, a versennyel, a fenntarthatósággal, valamint az ellátás biztonságával kapcsolatos [] céljainak elérése szempontjából;
- b) a projektjavaslatok mennyiben egészítik ki egymást;
- c) olyan projektjavaslatok esetében, amelyek az adott időpontban közös érdekű projektnek minősülnek, a projekt végrehajtásának előrehaladását, valamint a jelentéstételi és átláthatósági kötelezettségeknek való megfelelést.

A II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában és 2. pontjában meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriába tartozó, intelligens villamosenergia-hálózatokkal és intelligens gázhálózatokkal kapcsolatos projektek esetében rangsorolni kell az ugyanazt a két tagállamot érintő projekteket, és körültekintően meg kell vizsgálni a projekt által érintett felhasználók számát, valamint az éves energiafogyasztást és a nem szabályozható forrásokból termelt energia részesedését az érintett felhasználók által lefedett területen.

5. cikk

Végrehajtás és nyomon követés

- (1) A projektgazdának [] **az uniós listán szereplő** projektekhez végrehajtási tervet kell készíteniük, amely ütemtervet tartalmaz a következőkre vonatkozóan:
 - a) megvalósíthatósági és tervezési tanulmányok, többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, valamint a környezetvédelmi jogszabályoknak és a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfeleléssel kapcsolatban [];
 - b) a nemzeti szabályozó hatóság vagy más érintett hatóság általi jóváhagyás;
 - c) építés és üzembe helyezés;
 - d) a 10. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett engedélyezési ütemterv.
- (2) A saját területükön megvalósuló közös érdekű projektek végrehajtásának előmozdítása érdekében az átvitelrendszer-üzemeltetőknek, az elosztórendszer-üzemeltetőknek, illetve egyéb üzemeltetőknek együtt kell működniük egymással.
- (3) Az Ügynökség és az érintett csoportok nyomon követik a közös érdekű projektek végrehajtása terén elért haladást, és szükség esetén ajánlásokat tesznek a közös érdekű projektek végrehajtásának megkönnyítése érdekében. A csoportok a (4), (5) és (6) bekezdéssel összhangban további tájékoztatást kérhetnek, üléseket hívhatnak össze az érintett felek részvételével, és kérhetik a Bizottságtól a helyszínen nyújtott információk ellenőrzését.

- (4) A projektgazdák a valamely közös érdekű projektnek a 3. cikk szerinti uniós listára történő felvételét követő minden év december 31-ig éves jelentést nyújtanak be a 8. cikkben említett illetékes hatóságnak a II. melléklet 1– []5. pontjában említett kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan.

E jelentésnek részletesen ki kell térnie az alábbiakra:

- a) a projekt fejlesztése, kivitelezése és az üzembe helyezés terén elért haladás, különös tekintettel az engedélyezési és konzultációs eljárásokra, valamint a környezetvédelmi jogszabályoknak, a környezetet érintő jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelésre, és az éghajlathoz való alkalmazkodás érdekében tett intézkedések;
 - b) adott esetben a végrehajtási tervhez viszonyított késések, a késések okai és más felmerült nehézségek;
 - c) adott esetben a késések leküzdését célzó felülvizsgált terv.
- (5) **Azt az évet követően, amelyben a projektgazda köteles benyújtani az e cikk (4) bekezdésében említett jelentést,** a 8. cikkben említett illetékes hatóságok minden év **február végéig** [] benyújtják [] az érintett csoportnak az e cikk (4) bekezdésében említett jelentést, kiegészítve azt a saját területükön folyó közös érdekű projektek végrehajtásának előrehaladására és adott esetben a késésekre vonatkozó információkkal, kitérve az engedélyezési eljárásokra és a késések okaira. Az illetékes hatóságok által a jelentéshez tett kiegészítéseket egyértelműen jelezni kell, és azokat a projektgazdák által benyújtott szöveg módosítása nélkül kell megfogalmazni.
- (6) Minden olyan év április 30-ig, amikor új uniós listát kell elfogadni, az Ügynökség a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe tartozó közös érdekű projektekre vonatkozóan összefoglaló jelentést nyújt be a csoportoknak, amelyben értékeli az elért eredményeket és adott esetben ajánlásokat tesz a késések és a felmerült nehézségek leküzdésére. Ezen összefoglaló jelentés értékeli továbbá az (EU) 2019/942 rendelet 5. cikkével összhangban az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési terveknek az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek tekintetében történő következetes végrehajtását.

- (7) Amennyiben a közös érdekű projekt üzembe helyezése a végrehajtási tervhez viszonyítva a projektgazdán kívül álló kényszerítő okoktól eltérő ok miatti késik, a következő intézkedések alkalmazandók:
- a) amennyire az (EU) 2019/944 irányelv 51. cikke (7) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában és a 2009/73/EK irányelv 22. cikke (7) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában említett intézkedések a vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében alkalmazhatók, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják a beruházás végrehajtását;
 - b) ha a nemzeti szabályozó hatóságoknak az a) pont szerinti intézkedései nem alkalmazhatók, a projektgazdának ki kell választania egy harmadik felet a projekt egészének vagy egy részének finanszírozására vagy kivitelezésére. A projektgazda még azelőtt köteles a fentiek szerint eljárni, hogy a végrehajtási tervben meghatározott üzembe helyezési időponthoz viszonyított késés meghaladná a két évet;
 - c) ha a projektgazda nem választ ki harmadik felet a b) pont szerint, a tagállam vagy – amennyiben a tagállam így rendelkezett – a nemzeti szabályozó hatóság a b) pontban említett határidő lejártát követő két hónapon belül kijelölhet egy harmadik felet a projekt finanszírozására vagy kivitelezésére, akit a projektgazda köteles elfogadni;
 - d) ha a végrehajtási tervben meghatározott üzembe helyezési időponthoz viszonyított késés meghaladja a két év két hónapot, a Bizottság – az érintett tagállamok jóváhagyásával és maradéktalan együttműködésével – bármely, a projektgazdai szerepre alkalmas harmadik fél számára nyitva álló pályázati felhívást tehet közzé a projekt egy megállapodott ütemterv szerinti megépítésére;
 - e) a c) vagy d) pont alkalmazása esetén a beruházás helye szerinti rendszerüzemeltető biztosítja a megvalósítást végző üzemeltetők, beruházók vagy harmadik fél számára a beruházás befejezéséhez szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapcsolja az átviteli hálózathoz és **adott esetben az elosztóhálózathoz**, és általánosságban minden tőle telhetőt megtesz a beruházás végrehajtásának, valamint a közös érdekű projekt biztonságos, megbízható és hatékony üzemeltetésének és karbantartásának megkönnyítésére.

- (8) A közös érdekű projekt a 3. cikk (4) bekezdésében leírt eljárással összhangban eltávolítható az uniós listáról, amennyiben az adott listára való felvétel olyan téves információkon alapult, amelyek döntően befolyásolták a listára való felvételt, vagy ha a projekt nem felel meg az uniós jognak.
- (9) Az uniós listán már nem szereplő projektek elveszítik a közös érdekű projekt státuszához kapcsolódó, e rendelet által keletkeztetett jogokat és kötelezettségeket.
- []
- (10) Ez a cikk nem érinti az uniós listáról történő visszavonását megelőzően a közös érdekű projekt számára folyósított uniós pénzügyi támogatásokat.

6. cikk

Európai koordinátorok

- (1) Amennyiben egy közös érdekű projekt végrehajtása jelentős nehézségekbe ütközik, a Bizottság – az érintett tagállamokkal egyetértésben – legfeljebb egy évre európai koordinátort jelölhet ki, akinek a megbízatása kétszer újítható meg.
- (2) Az európai koordinátor:
- a) előmozdítja azon projekteket, amelyekhez európai koordinátorként kijelölték, valamint a projektgazdák és valamennyi érdekelt fél közötti, határokon átnyúló párbeszédet;
 - b) igény szerint valamennyi félnek segítséget nyújt az érdekelt felekkel folytatott egyeztetésben és a projektekre vonatkozó szükséges engedélyek megszerzésében;
 - c) adott esetben tanácsokkal látja el a projektgazdákat a projekt finanszírozásával kapcsolatban;

- d) biztosítja, hogy az érintett tagállamok megfelelő támogatást és stratégiai iránymutatást nyújtsanak a projektek előkészítéséhez és végrehajtásához;
 - e) évente – illetve adott esetben megbízatása lejártakor – jelentést nyújt be a Bizottsághoz a projektekben elért haladásról és minden olyan nehézségről és akadályról, amelyek várhatóan jelentősen késleltetik a projektek üzembe helyezésének időpontját. A Bizottság a jelentéseket eljuttatja az Európai Parlamenthez és az érintett csoportokhoz.
- (3) Az európai koordinátort az adott projektekhez kapcsolódóan rá bízott feladatok terén szerzett tapasztalatai alapján választják ki.
- (4) Az európai koordinátort kijelölő határozat tartalmazza a feladatmeghatározást, és részletesen ismerteti a megbízás időtartamát, az egyes feladatokat és az ezekhez tartozó határidőket, valamint a követendő módszertant. A koordinációs törekvéseknek a projektek összetettségével és becsült költségeivel arányosnak kell lenniük.
- (5) Az érintett tagállamok maradéktalanul együttműködnek az európai koordinátorral a (2) és (4) bekezdésben említett feladatainak végrehajtásában.

III. FEJEZET

ENGEDÉLYEZÉS ÉS LAKOSSÁGI RÉSZVÉTEL

7. cikk

Az uniós listán szereplő projektek „elsőbbségi státusza” []

- (1) Az uniós lista elfogadása az engedélyezési eljárás során meghozandó valamennyi döntés vonatkozásában egyértelművé teszi, hogy az érintett projektek energiapolitikai szempontból – a projekt elhelyezkedésének pontos helyére, nyomvonalára vagy technológiájára való tekintet nélkül – szükségesek. **Ez a bekezdés nem alkalmazandó az egymással versengő projektekre, illetve azokra a projektekre, amelyek nem érték el a kellő kiforrottsági szintet ahhoz, hogy el lehessen végezni a III. melléklet 2. pontjának 1c. pontja szerinti projektspecifikus költség-haszon elemzést.**
- (2) A közös érdekű projektekhez kapcsolódó kérelmek hatékony adminisztratív feldolgozásának biztosítása érdekében a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy az említett kérelmekkel **a nemzeti és az uniós jog szerint** a lehető leggyorsabban foglalkozzanak.
- (3) Amennyiben a nemzeti jog szerint ilyen státusz létezik, a közös érdekű projekteknek az uniós jogból eredő kötelezettségek sérelme nélkül a lehető legnagyobb jelentőséget kell odaítélni nemzeti szinten, és az engedélyezési eljárások során, továbbá – ha a nemzeti jog így rendelkezik – a területrendezés során is, beleértve a környezeti hatásvizsgálatokhoz kapcsolódó eljárásokat, és ennek megfelelően kell kezelni őket, oly módon, ahogyan arról az érintett típusú energia-infrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti jog rendelkezik.
- (4) A közös érdekű projektekkel kapcsolatosan bármely nemzeti bíróság, törvényszék, testület előtt (ideértve a békéltetést vagy a választottbírásgot is, amennyiben a nemzeti jogszabályok szerint ezekre lehetőség van) zajló valamennyi vitarendezési eljárást, peres eljárást, fellebbezést és bírósági jogorvoslatot sürgősként kell kezelni, **ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról. []**

- (5) A tagállamok a közös érdekű projektek környezeti hatásvizsgálati eljárásainak észszerűsítésével kapcsolatban kiadott, meglévő bizottsági útmutatást kellően figyelembe véve értékelik, hogy mely jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekre van szükség a környezeti hatásvizsgálati eljárások észszerűsítése, illetve ezek következetes alkalmazásának biztosítása érdekében, és erről tájékoztatják a Bizottságot.
- (6) [2022. szeptember 1]-jéig a tagállamok meghozzák az (5) bekezdés szerint általuk azonosított, nem jogalkotási intézkedéseket.
- (7) [2023. január 1]-jéig a tagállamok meghozzák az (5) bekezdés szerint általuk azonosított jogalkotási intézkedéseket. Az említett intézkedések nem érinthetik az uniós jogból fakadó kötelezettségeket.
- (8) **Feltéve, hogy megfelelnek az ezen irányelvekben meghatározott valamennyi feltételnek, a 92/43/EGK irányelv 6. cikke (4) bekezdésében és a 2000/60/EK irányelv 4. cikke (7) bekezdésében említett környezeti hatásokra tekintettel a közös érdekű projektek energiapolitikai szempontból közérdekűnek tekintendők, illetve tekinthetők úgy, hogy azokhoz nyomós közérdek fűződik.**

Ha a 92/43/EGK irányelvvel összhangban szükség van a Bizottság véleményére, a Bizottság és az e rendelet 9. cikkében említett illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy a projekt kiemelten közérdekű jellegéről szóló határozatot az e rendelet 10. cikke (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül hozzák meg. **Ez a bekezdés nem alkalmazandó az egymással versengő projektekre, illetve azokra a projektekre, amelyek nem érték el a kellő kiforrottsági szintet ahhoz, hogy el lehessen végezni a III. melléklet 2. pontjának 1c. pontja szerinti projektspecifikus költség-haszon elemzést.**

Az engedélyezési eljárás szervezése

- (1) Legkésőbb [2022. január 1]-jéig minden tagállam szükség szerint frissíti azon illetékes nemzeti hatóság kijelölését, amely felel a közös érdekű projektek engedélyezési eljárásának elősegítéséért és koordinálásáért.
- (2) Az egyes közös érdekű projektek vagy a közös érdekű projektek egyes kategóriái tekintetében az (1) bekezdésben említett illetékes hatóság felelősségi köre és/vagy az azzal összefüggő feladatok átruházhatók más hatóságra, vagy elvégezhetők más hatóság által, feltéve, hogy:
 - a) az illetékes hatóság ezen átruházásról értesíti a Bizottságot, és az értesítésben szereplő információt az illetékes hatóság vagy a projektgazda közzéteszi a 9. cikk (7) bekezdésében említett internetes oldalon;
 - b) egy-egy közös érdekű projekt esetében csak egyetlen hatóság viseli a felelősséget, és a projektgazda számára e hatóság az egyetlen kapcsolattartó az adott közös érdekű projektre vonatkozó átfogó határozathoz vezető folyamat során, és e hatóság hangolja össze valamennyi vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.

Az illetékes hatóság feladatkörében maradhat a határidők megállapítása, a 10. cikkben meghatározott határidők sérelme nélkül.

- (3) A **nemzeti**, nemzetközi és uniós jog alkalmazandó követelményeinek sérelme nélkül az illetékes hatóság elősegíti a **2. cikk 2. pontjában meghatározott** átfogó határozat kibocsátását. [] Az átfogó határozatot a 10. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt határidőn belül kell kibocsátani, a következő rendszerek valamelyikének megfelelően:
 - a) integrált rendszer : az átfogó határozatot az illetékes hatóság bocsátja ki, és az a jogszabályban előírt engedélyezési eljárásból származó egyetlen jogilag kötelező erejű döntés. A projektben érintett más hatóságok az eljárásban való közreműködésük részeként a nemzeti jognak megfelelően véleményt nyilváníthatnak, amelyet az illetékes hatóság figyelembe vesz;

- b) koordinált rendszer : az átfogó határozat több érintett hatóság által kibocsátott több különálló, jogilag kötelező erejű határozatot foglal magában, amelyeket az illetékes hatóságnak kell összehangolnia. Az illetékes hatóság valamennyi érintett hatóság részvételével munkacsoportot állíthat fel a 10. cikk (5) bekezdésének b) pontjával összhangban álló engedélyezési ütemterv kidolgozása, valamint végrehajtásának ellenőrzése és összehangolása céljából. Az illetékes hatóság – konzultálva a többi érintett hatósággal –, adott esetben a nemzeti joggal összhangban és a 10. cikknek megfelelően megállapított határidők sérelme nélkül, eseti alapon megállapítja azt az észszerű határidőt, ameddig a különálló határozatokat ki kell bocsátani. Az illetékes hatóság más érintett nemzeti hatóság nevében egyedi határozatot hozhat, amennyiben utóbbi az előírt határidőn belül nem hozza meg határozatát, és ha a késedelem jogos indokokkal nem igazolható; vagy, ha a tagállam nemzeti joga ekként rendelkezik és mindaddig, amíg nem sérti az uniós jogot, az illetékes hatóság tekintheti úgy – amennyiben a másik érintett nemzeti hatóság határidőn belül nem hozott határozatot –, hogy a szóban forgó hatóság a projekthez megadta jóváhagyását vagy elutasította azt. Amennyiben valamely tagállam nemzeti joga akként rendelkezik, az illetékes hatóság figyelmen kívül hagyhatja más érintett nemzeti hatóság egyedi határozatát, ha úgy véli, hogy az érintett nemzeti hatóság által szolgáltatott bizonyítékok nem támasztják alá kellően ezt a határozatot; ennek során az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy teljesülnek a nemzetközi és uniós jog vonatkozó követelményei, és döntését megfelelően megindokolja;

- c) együttműködési rendszer : az illetékes hatóság gondoskodik az átfogó határozat összehangolásáról. Az illetékes hatóság – konzultálva a többi érintett hatósággal –, adott esetben a nemzeti joggal összhangban és a 10. cikknek megfelelően megállapított határidők sérelme nélkül, eseti alapon megállapítja azt az észszerű határidőt, ameddig a különálló határozatokat ki kell bocsátani. Az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy az érintett hatóságok betartják-e a határidőket.

Adott esetben a tagállamok nemzeti joguk értelmében alkalmazhatnak alternatív rendszereket, amennyiben azok elősegítik az átfogó határozat hatékonyabb és kellő időben történő kibocsátását. A tagállamok megindokolják a Bizottság felé, ha ezt az opciót választják.

Az érintett hatóságok hatáskörét vagy be lehetne építeni a 8. cikk (1) bekezdésével összhangban kijelölt illetékes nemzeti hatóság hatáskörébe, vagy azok – bizonyos mértékig – megtartanák független hatáskörüket a tagállam által az átfogó határozat kiadásának elősegítése céljából e bekezdésnek megfelelően kiválasztott megfelelő engedélyezési rendszerrel összhangban, és ennek megfelelően együttműködnének az illetékes nemzeti hatósággal.

Ha egy érintett hatóság előreláthatóan nem tudja az előírt határidőn belül meghozni egyedi határozatát, erről haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot, kellően indokolva a késedelmet. Ezt követően az illetékes hatóság a szóban forgó egyedi határozat kibocsátására új határidőt állapít meg a 10. cikkben meghatározott általános határidőkkel összhangban.

A tervezési és engedélyezési eljárások nemzeti sajátosságainak megfelelően a tagállamok az első albekezdés a), b) és c) pontjaiban említett három rendszer közül választhatnak az eljárások megkönnyítése és összehangolása céljából, és a leghatékonyabb rendszer alkalmazását választják. Amennyiben a tagállam az együttműködési rendszert választja, ennek indokairól értesíti a Bizottságot.

- (4) A tagállamok a szárazföldi és tengeri közös érdekű projektek esetében a (3) bekezdésben említettektől eltérő rendszereket is alkalmazhatnak.
- (5) Amennyiben egy közös érdekű projektre vonatkozóan két vagy több tagállamban kell határozatot hozni, az egyes illetékes hatóságok megteszik az egymás közötti hatékony és eredményes együttműködéshez és **kommunikációhoz** [] szükséges valamennyi lépést, többek között a 10. cikk (5) bekezdésében foglalt lépéseket. A tagállamoknak, különösen a környezeti hatásvizsgálatok tekintetében, törekedniük kell közös eljárások biztosítására.

[]

9. cikk

Átláthatóság és lakossági részvétel

- (1) [2023. május 1]-jéig a tagállam vagy az illetékes hatóság – **adott esetben** együttműködve más érintett hatóságokkal – egy frissített eljárási kézikönyvet tesz közzé, amely ismerteti a közös érdekű projektekre alkalmazandó engedélyezési eljárást, és tartalmazza legalább a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott információkat. A kézikönyv jogilag nem kötelező erejű, de idézhet vonatkozó jogi előírásokat, illetve hivatkozhat azokra. Az illetékes nemzeti hatóságok az eljárási kézikönyveik kidolgozása során **adott esetben egyeztethetnek** [] és szinergiákat **találhatnak** [] a szomszédos országokkal.
- (2) A környezetvédelmi jog, az Aarhusi és az Espooi Egyezmény, valamint az alkalmazandó uniós jog követelményeinek sérelme nélkül az engedélyezési eljárásban érintett valamennyi fél tiszteletben tartja a VI. melléklet 3. pontjában előírt, a lakosság bevonására vonatkozó elveket.

- (3) A projektgazda az engedélyezési eljárásnak a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kezdetétől számított három hónapos indikatív időtartamon belül tervet készít a lakosság bevonásáról és benyújtja azt az illetékes hatósághoz, az (1) bekezdésben említett kézikönyvben ismertetett eljárás szerint és a VI. mellékletben meghatározott iránymutatásoknak megfelelően. Az illetékes hatóság a kézhezvételtől számított három hónapon belül módosításokat kér, vagy jóváhagyja a lakossági bevonás tervét. Ennek során figyelembe veszi a lakossági részvétel és konzultáció mindazon formáit, amelyekre az engedélyezési eljárás elindításaig sor került, feltéve, hogy a lakossági részvétel és konzultáció e formái esetében teljesültek e cikk előírásai.

Amennyiben a projektgazda jelentős változtatásokat kíván végrehajtani a már elfogadott terven, erről tájékoztatja az illetékes hatóságot. Ilyen esetekben az illetékes hatóság módosításokat kérhet.

- (4) Amennyiben ezt a nemzeti jogszabályok azonos vagy szigorúbb előírásai még nem írják elő, a projektgazda, illetve amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, az illetékes hatóság legalább egy nyilvános konzultációt tart a végleges és hiánytalan kérelemnek az illetékes hatósághoz történő, a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti benyújtását megelőzően. Az említett nyilvános konzultáció nem érinti az engedély iránti kérelemnek a 2011/92/EU irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti benyújtását követően végrehajtandó nyilvános konzultációt. A nyilvános konzultáció célja, hogy már a korai szakaszban tájékoztassa a VI. melléklet 3. pontjának a) alpontjában említett érdekelt feleket a projektről, és – figyelembe véve a projekt kapcsán **felmerülő, az uniós és nemzeti jog szerint releváns összes hatást is** | – hozzájáruljon a legmegfelelőbb helyszín vagy nyomvonal, illetve azon releváns kérdések meghatározásához, amelyekre a kérelemben ki kell térni. A nyilvános konzultációnak meg kell felelnie a VI. melléklet 5. pontjában meghatározott minimumkövetelményeknek. **A tagállamok eljárási és az átláthatóságra vonatkozó szabályainak sérelme nélkül** a projektgazdának az e cikk (7) bekezdésében említett honlapon közzé kell tennie egy jelentést, amelyben ismerteti, hogy a nyilvános konzultációk során kifejtett véleményeket milyen módon vették figyelembe, bemutatva a projekt helyszínének, nyomvonalának és terveinek módosításait, vagy amelyben megindokolja, hogy az érintett véleményeket miért nem vették figyelembe.

A projektgazda a kérelem benyújtását megelőzően jelentést készít a lakossági részvétellel kapcsolatos – köztük az engedélyezési eljárás megindulása előtt sorra került – tevékenységek eredményéről.

A projektgazda az első és a második albekezdésben említett jelentéseket a kérelemmel együtt benyújtja az illetékes hatósághoz. Az átfogó határozatban kellően figyelembe kell venni a jelentések eredményeit.

- (5) A két vagy több tagállamot érintő, határokon átnyúló projektek esetében a (4) bekezdés szerinti nyilvános konzultációt minden érintett tagállamban legkésőbb az első nyilvános konzultáció kezdetének napját követő két hónapon belül megtartják.
- (6) Azon projektek esetében, amelyek egy vagy több szomszédos tagállamban várhatóan határokon áterjedő jelentős hatással bírnak majd, és amennyiben alkalmazandó a 2011/92/EU irányelv 7. cikke és az Espooi Egyezmény, a vonatkozó információkat elérhetővé kell tenni az érintett szomszédos tagállamok illetékes hatóságai számára. Az érintett szomszédos tagállamok illetékes hatóságai jelzik – adott esetben az értesítési folyamat során –, ha részt kívánnak venni, vagy ha bármely más érintett hatóság részt kíván venni a nyilvános konzultációs eljárásban.
- (7) A projektgazdának létre kell hoznia egy a közös érdekű projektet ismertető honlapot, és azt a vonatkozó információk közzétételével rendszeresen frissítenie kell. A honlapnak meg kell felelnie a VI. melléklet 6. pontjában foglalt követelményeknek, és azon hivatkozást kell elhelyezni a Bizottság honlapjára és a **22.** cikkben említett átláthatósági platformra. Az üzleti szempontból érzékeny információkat bizalmasan kell kezelni.

A projektgazdák ezenfelül a lényeges információkat más olyan megfelelő tájékoztatási eszközök segítségével is közzéteszik, amelyek hozzáférhetők a nyilvánosság számára.

Az engedélyezési eljárás időtartama és végrehajtása

- (1) Az engedélyezési eljárás két szakaszból áll:
- a) ezek egyike a kérelem benyújtását megelőző eljárás, amely az engedélyezési eljárás kezdete és a benyújtott kérelem illetékes hatóság általi elfogadása közötti időszakot foglalja magában, amelynek irányadó időtartama két év. **A tagállamok – amennyiben ezt megfelelőnek ítélik – rövidebb határidőt is megállapíthatnak. Ebben az esetben a kérelem benyújtását megelőző eljárás nem tarthat tovább a tagállam által megállapított határidőnél. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy kisebb projektek esetében opcionálissá teszik a kérelem benyújtását megelőző eljárást.**

A kérelem benyújtását megelőző eljárásnak szükség szerint része az is, hogy a projektgazdák elkészítik a környezeti jelentést, ideértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó dokumentációt is.

Az engedélyezési eljárás elindítása érdekében a projektgazdák írásban értesítik a projektről az érintett tagállamok illetékes hatóságát, mellékelve a projekt kellő mértékben részletes leírását. Az illetékes hatóság legkésőbb az értesítés kézhezvételének napjától számított három hónapon belül – a többi érintett hatóság nevében is – írásban tudomásul veszi vagy – amennyiben úgy ítéli meg, hogy a projekt még nem eléggé érett ahhoz, hogy el lehessen indítani az engedélyezési eljárást – elutasítja az értesítést. Elutasítás esetén az illetékes hatóság – a többi érintett hatóság nevében is – megindokolja döntését. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az illetékes hatóság írásban tudomásul veszi az értesítést. Két vagy több érintett tagállam esetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az érintett illetékes hatóság tudomásul veszi az utolsó értesítést.

Az illetékes hatóságok gondoskodnak az engedélyezés e fejezettel összhangban történő felgyorsításáról a közös érdekű projektek minden kategóriája esetében. Ebből a célból az illetékes hatóságok kiigazítják az engedélyezési eljárás megkezdésére és a benyújtott kérelem elfogadására vonatkozó követelményeiket, hogy azok megfelelők legyenek azon projektek tekintetében is, [] amelyek jellegüknél és **méretüknél** fogva, vagy **amiatt, hogy a nemzeti jog nem ír elő követelményeket a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozóan** [], a kivitelezésre kész szakasz eléréséhez kevesebb engedélyt és jóváhagyást igényelnek, és ezért nem feltétlenül igénylik **a 9. cikkben és a 10. cikk (4) bekezdésében említett**, a kérelem benyújtását megelőző eljárást. []

- b) a jogszabályban előírt engedélyezési eljárás, azaz a benyújtott kérelem elfogadásának napja és az átfogó határozat meghozatala közötti időszak nem haladhatja meg az egy év és hat hónapot. A tagállamok – amennyiben ezt megfelelőnek ítélik – rövidebb határidőt is megállapíthatnak. **Ebben az esetben az engedélyezési eljárás nem tarthat tovább a tagállam által megállapított határidőnél.**

- (2) Az illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy az (1) bekezdésben említett két eljárás együttes időtartama ne haladja meg a három év és hat hónapot, **illetve a tagállam által megállapított ennél rövidebb időszakot**. Ha az illetékes hatóság megítélése szerint az engedélyezési eljárás egyik vagy mindkét szakasza nem fejeződik be az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, még a határidő lejárta előtt és eseti alapon határozhat úgy, hogy az egyik vagy mindkét határidőt meghosszabbítja. **Az illetékes hatóság elvben a két szakasz tekintetében együttesen legfeljebb kilenc hónappal hosszabbíthatja meg a határidőt** [].

A határidő meghosszabbítása esetén [] az illetékes hatóság értesíti az érintett csoportot, amellyel ismerteti az engedélyezési eljárás lehető leghamarabb történő befejezése érdekében meghozott vagy meghozandó intézkedéseket. A csoport kérheti, **hogy** [] az illetékes hatóság rendszeresen számoljon be az e tekintetben elért haladásról.

- (3) Az illetékes hatóságoknak az engedélyezési eljárás során még azelőtt kell figyelembe venniük minden érvényes tanulmányt és az adott közös érdekű projektre vonatkozóan kiadott minden engedélyt vagy jóváhagyást, mielőtt megkezdenék az e cikknek megfelelő engedélyezési eljárást, és e tanulmányokra, engedélyekre vagy jóváhagyásokra a továbbiakban már nem lesz szükség **addig, amíg a nemzeti jog szerint érvényesnek minősülnek.**
- (4) Azokban a tagállamokban, ahol egy nyomvonal vagy helyszín kizárólag valamely tervezett projekt egyedi célja érdekében történő meghatározása – beleértve egyedi folyosók intelligens infrastruktúrákhoz való tervezését – nem illeszthető be az átfogó határozathoz vezető folyamatba, a megfelelő határozat meghozatalára különálló hat hónapos időszak áll rendelkezésre, mely időszak azon a napon kezdődik, amikor a projektgazda benyújtotta a kérelem végleges és teljes dokumentációját.

Ebben az esetben a (2) bekezdés **harmadik mondata** szerinti hosszabbítás időtartama hat hónapra csökken, ez e bekezdésben említett eljárás tekintetében is. **A (2) bekezdés negyedik és ötödik mondatában említett határidő is ennek megfelelően meghosszabbítható az e bekezdésben említett eljárás lefolytatását követően.**

- (5) A kérelem benyújtását megelőző szakasz a következő lépéseket foglalja magában:
- a) **legkésőbb 12 hónappal** [] az (1) bekezdés a) pontja szerinti értesítést követően az illetékes hatóság a VI. melléklet 1. pontjának e) alpontjában említett ellenőrzőlista alapján, a többi érintett hatósággal szoros együttműködésben – és adott esetben a projektgazda javaslata alapján – meghatározza a projektgazda által az átfogó határozat kérelmezésekor a kérelem részeként benyújtandó jelentések és dokumentumok körét és részletességét;
 - b) az illetékes hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben, valamint az a) pont értelmében elvégzett tevékenységek eredményeire is figyelemmel, továbbá a VI. melléklet 2. pontjában meghatározott iránymutatásokkal összhangban kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét;

[]

c) a kérelem tervezetének beérkezése után az illetékes hatóság a saját vagy a többi érintett hatóság nevében szükség esetén kérheti a projektgazdától az a) pontban említett, kért elemekhez kapcsolódó, hiányzó információk pótlását. A hiányzó információk benyújtását követő három hónapon belül az illetékes hatóság írásban **vagy digitális platformokon** elfogadja megvizsgálásra a kérelmet. További információk csak akkor kérhetők, ha ezt újonnan felmerült körülmények indokolják.

(6) A projektgazda gondoskodik arról, hogy a kérelem teljes és megfelelő legyen, és a kérelem benyújtását megelőző eljárás során a lehető legkorábban kikéri e kérdésben az illetékes hatóság véleményét. A projektgazda a határidők betartása [] érdekében teljes mértékben együttműködik az illetékes hatósággal.

[]

(7) Az e cikkben foglalt határidők nem érintik sem a nemzetközi és uniós jogból fakadó kötelezettségeket, sem a közigazgatási fellebbezési eljárásokat és a bírósági vagy törvényszéki jogorvoslati lehetőségeket.

IV. FEJEZET

ÁGAZATOKON ÁTÍVELŐ INFRASTRUKTÚRA-TERVEZÉS

11. cikk

Az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés

- (1) [2022. november 16]-ig a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (villamosenergia-piaci ENTSO), illetve a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (földgázpiaci ENTSO) közzéteszi és a tagállamok, a Bizottság és az Ügynökség elé terjeszti a II. melléklet 1. pontjának a), [] c) és (e) alpontjában és 3. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre **és kölcsönös érdekű projektekre** vonatkozóan az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szinten harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló, többek között hálózati és piaci modellezésre is kiterjedő saját módszertanának **tervezetét**. []

E módszertanokat kell alkalmazni a 715/2009/EK rendelet 8. cikke, illetve az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke alapján a villamosenergia-, illetve a földgázpiaci ENTSO által kidolgozandó későbbi uniós tízéves hálózatfejlesztési tervek elkészítésére. Az említett módszertanokat az V. mellékletben megállapított elvekkel összhangban kell kidolgozni, a IV. mellékletben meghatározott szabályoknak és mutatóknak megfelelően. **A módszertanokat a (8) bekezdésben említett energiapiaci és -hálózati modell benyújtását követően módosítani kell.**

Saját módszertana benyújtása előtt a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO kiterjedt konzultációs eljárást folytat le, és abba bevonja legalább a valamennyi érdekelt felet képviselő szervezeteket, beleértve az elosztórendszer-üzemeltetők uniós szervezetét (a továbbiakban: EU DSO) [] és amennyiben azt megfelelőnek tartja, a nemzeti szabályozó hatóságokat és más nemzeti hatóságokat.

- (2) Az Ügynökség a konzultációs folyamat során beérkezett információkkal és az ezek figyelembevételéről szóló jelentéssel együtt benyújtott módszertanok kézhezvételének napjától számított három hónapon belül véleményt terjeszt a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, a tagállamok és a Bizottság elé, és azt közzéteszi az Ügynökség honlapján.
- (3) **A tagállamok a módszertanok kézhezvételének napjától számított három hónapon belül véleményt terjeszthetnek a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO, valamint a Bizottság elé. [] A tagállamokkal való konzultáció megkönnyítése érdekében a Bizottság üléseket szervezhet a csoportok számára kifejezetten a módszertan-tervezetek megvitatása céljából.**

[]

- (4) **Az Ügynökségnek és a tagállamoknak a (2) és (3) [] bekezdésben említett véleményének kézhezvételétől számított legfeljebb három hónapon belül a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO kiigazítja módszertanát, kellő figyelemmel az Ügynökség és a tagállamok véleményére [], és végső jóváhagyás céljából benyújtja azt a Bizottságnak. [] A Bizottság a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO általi benyújtás napjától számított három hónapon belül meghozza határozatát.**

[]

- (5) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO a **Bizottság [] [] (4)** bekezdés szerinti jóváhagyásától számított két héten belül közzéteszi módszertanát a honlapján. A vonatkozó bemeneti adatokat és egyéb releváns hálózati, energiaáramlási és piaci adatokat kellően pontos formában, [] a nemzeti jog és az alkalmazandó titoktartási megállapodások szerinti korlátozásokra figyelemmel teszik közzé. **A Bizottság és az Ügynökség gondoskodik arról, hogy ők maguk vagy bármely fél, aki ezen adatok alapján elemzéseket végez számukra, bizalmasan kezelje az említett adatokat.**
- (6) A módszertanokat az (1)–[](4) bekezdésben ismertetett eljárással összhangban rendszeresen aktualizálni [] kell. Az Ügynökség a saját kezdeményezésére vagy egy nemzeti szabályozó hatóság, illetve érdekelt fél megfelelően megindokolt kérésére, a valamennyi érdekeltet képviselő szervezetekkel és a Bizottsággal folytatott hivatalos konzultációt követően kellő indokolással és a határidőket pontosítva kérheti, hogy a módszertant aktualizálják és tökéletesítsék, és **erről tájékoztathatja a Bizottságot.** Az Ügynökség közzéteszi a nemzeti szabályozó hatóságoktól vagy érdekelt felektől érkező azon kéréseket és üzleti szempontból nem érzékeny dokumentumokat, amelyek alapján az aktualizálást vagy tökéletesítést kérte.
- (7) **A II. melléklet 1. pontjának b és d) alpontjában, 2. pontjában, valamint 4. és 5. pontjában meghatározott kategóriákba tartozó közös érdekű projektek vonatkozásában módszertant kell kidolgozni egy az Unió szintjén harmonizált, az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés tekintetében. Az Európai Bizottság kijelöli a felelősségi köröket e módszertanok kidolgozására vonatkozóan, amely módszertanoknak a pénzben kifejezhető előnyök és költségek tekintetében összeegyeztethetőnek kell lenniük a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott módszertanokkal. Az Ügynökség a nemzeti szabályozó hatóságok támogatásával előmozdítja e módszertanoknak a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott módszertanokkal való összhangját. A módszertanokat átlátható módon kell kidolgozni, kiterjedt konzultációt folytatva a tagállamokkal és minden érintett érdekelt féllel.**

- (8) Az Ügynökség [] **kétévente** meghatározza és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi azon mutatók és kapcsolódó referenciaértékek együttesét, amelyek alapján a II. melléklet 1., 2. és 3. pontjában felsorolt infrastruktúra-kategóriákba tartozó összehasonlítható projektek fajlagos beruházási költségei összehasonlíthatók. Ezeket a referenciaértékeket a villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO felhasználhatja a következő uniós tízéves hálózatfejlesztési tervekhez készítendő költség-haszon elemzések során. Az első ilyen mutatót [2022. november 1]-ig közzé kell tenni, **amennyiben elegendő adat áll rendelkezésre megbízható mutatók és értékek kiszámításához. A II. melléklet egyéb kategóriái vonatkozásában a mutatókat [2024. november 1]-jéig kell kidolgozni és közzétenni, és az infrastruktúra-tulajdonosok, a rendszerüzemeltetők és a harmadik fél projektgazdák kötelesek a kért adatokat benyújtani a nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség számára.**
- (9) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO [2024. december 31]-ig közösen egy konzisztens és összekapcsolt energiapiaci- és hálózati modellt terjeszt a Bizottság és az Ügynökség elé, amely magában foglalja a villamosenergia-, földgáz-, [] és hidrogénátviteli infrastruktúrát, illetve -tárolást, valamint az [] elektrolizátorokat egyaránt, és amely az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosóira és területeire kiterjedően, az V. mellékletben foglalt alapelvek szerint kerül kidolgozásra.
- (10) A [] (8) bekezdésben említett konzisztens és összekapcsolt modellnek ki kell terjednie legalább az adott ágazat összekapcsolódási pontjaira az infrastruktúra-tervezés minden szakaszában, konkrétan a forgatókönyvekre, **a technológiákra és a térbeli felbontásra**, az infrastrukturális hiányosságok azonosítására, különös tekintettel a határokon átnyúló kapacitásokra, továbbá a projektek értékelésére.
- (11) Miután a Bizottság az (1)–[](4) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban jóváhagyta a [](8) bekezdésben említett konzisztens és összekapcsolt modellt, azt bele kell foglalni az (1) bekezdésben említett módszertanokba.
- (12) **Az összekapcsolt modellt a (10) bekezdés szerinti jóváhagyásától számítva négyévente aktualizálni kell a (8)–(10) bekezdés szerinti eljárásnak megfelelően.**

A tízéves hálózatfejlesztési tervekben szereplő forgatókönyvek

- (1) Azt követően, hogy a Bizottság, **a tagállamok** és legalább az összes érdekelt felet képviselő szervezetek (ideértve a villamosenergia-piaci, illetve a földgázpiaci ENTSO-t, és az uniós elosztórendszer-üzemeltetők szervezetét []) bevonásával széleskörű konzultációt folytatott, az Ügynökség [2022. július 31]-ig közzéteszi a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO által kidolgozandó közös forgatókönyvekre vonatkozó keretjellegű iránymutatásokat. Ezeket az iránymutatásokat szükség szerint rendszeresen frissíteni kell, **és azokban kritériumokat kell meghatározni a forgatókönyvek átlátható, megkülönböztetésmentes és megalapozott kidolgozására vonatkozóan, figyelemmel az infrastruktúra értékelése terén bevált gyakorlatokra.**

Az iránymutatásoknak **figyelembe kell venniük az energiarendszer integrációjának prioritásait []**, az energiahatékonyság elsődlegességének elvét, emellett pedig biztosítaniuk kell, hogy a villamosenergia-piaci ENTSO-ra és a földgázpiaci ENTSO-ra vonatkozó forgatókönyvek teljes mértékben összhangban legyenek **az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseivel és a 2050-re teljesítendő klímasemlegességi célkitűzéssel, [] és e célok elérése érdekében figyelembe kell venniük a legfrissebb rendelkezésre álló bizottsági forgatókönyveket, valamint adott esetben a nemzeti energia- és klímaterveket.**

- (2) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO az uniós tízéves hálózatfejlesztési tervek összeállításához használandó közös forgatókönyvek kidolgozása során követik az Ügynökség keretjellegű iránymutatásait.
- (3) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO felkéri az összes érintett érdekelt felet képviselő szervezeteket, beleértve az elosztórendszer-üzemeltetők uniós szervezetét, [] hogy vegyenek részt a forgatókönyvek kidolgozásában.
- (4) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO közzéteszik a közös forgatókönyvekről szóló jelentés tervezetét, és azt benyújtják véleményezésre az Ügynökség, **a tagállamok** és a Bizottság számára.

- (5) Az Ügynökség a közös forgatókönyvekről szóló – a konzultációs folyamat során beérkezett információkkal és az ezek figyelembevételéről szóló jelentéssel együtt benyújtott – jelentés tervezetének kézhezvételétől számított három hónapon belül **módosításokra vonatkozó ajánlásokat is tartalmazó** véleményt terjeszt a villamosenergia-piaci ENTSO, a földgázpiaci ENTSO, **a tagállamok** és a Bizottság elé.
- (6) Az Ügynökség és **a tagállamok []** véleményének kellő figyelembevételével a Bizottság benyújtja véleményét a villamosenergia-piaci, illetve a földgázpiaci ENTSO-hoz. **A villamosenergia-ügyi koordinációs csoport és a gázügyi koordinációs csoport megvizsgálhatja a közös forgatókönyvekről szóló jelentés tervezetét.**
- (7) **[] Az Ügynökség és a tagállamok véleményének kellő figyelembevételével a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO kiigazítják a közös forgatókönyvekről szóló jelentésüket, és az aktualizált jelentést benyújtják jóváhagyásra a Bizottságnak.**
- (8) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO a közös forgatókönyvekről szóló jelentésnek a (7) bekezdéssel összhangban történő bizottsági jóváhagyásától számított két héten belül internetes oldalukon közzéteszik a közös forgatókönyvekről szóló jelentést. A vonatkozó bemeneti és kimeneti adatokat kellően **világos és** pontos formában teszik közzé ahhoz, hogy egy harmadik fél reprodukálhassa az eredményeket, a nemzeti jogra és az alkalmazandó titoktartási megállapodásokra, **valamint az érzékeny információkra** figyelemmel.

13. cikk

Az infrastrukturális hiányosságok azonosítása

- (1) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO kétévente közzéteszi az uniós tízéves hálózatfejlesztési tervek keretében kidolgozott, az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentéseket [].

Az infrastrukturális hiányosságok értékelése során a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO **a 12. cikk szerint létrejött összes forgatókönyv alapján készíti el az elemzését**, érvényre juttatja az energiahatékonyság elsődlegességének elvét, és elsődlegesen azokat a releváns [] megoldásokat veszi fontolóra, **amelyek nem igényelnek új infrastruktúrát. Az infrastrukturális hiányosságok értékelése keretében az új infrastrukturális megoldások mérlegelése során figyelembe kell venni minden releváns költséget, így például a hálózat megerősítésének költségeit is.**

Saját jelentése [] **közzététele** előtt a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO kiterjedt konzultációs eljárást folytat le, bevonva az összes érintett érdekelt felet, beleértve az elosztórendszer-üzemeltetők uniós szervezetét is, [], valamint az I. mellékletben meghatározott kiemelt jelentőségű folyosók részét képező összes tagállam képviselőit.

- (2) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentése tervezetét benyújtja véleményezésre az Ügynökséghez és a Bizottsághoz, **valamint a tagállamokhoz.**
- (3) Az Ügynökség az infrastrukturális hiányosságokról szóló, a konzultációs folyamat során beérkezett információkkal és az ezek figyelembevételéről szóló jelentéssel együtt benyújtott jelentés kézhezvételének napjától számított három hónapon belül véleményt terjeszt a villamosenergia-piaci ENTSO, illetve a földgázpiaci ENTSO és a Bizottság, **valamint a tagállamok** elé.
- (4) A Bizottság – **a tagállamokkal együtt** – az Ügynökség (3) bekezdésben említett véleményének figyelembevételével elkészíti és benyújtja véleményét a villamosenergia-piaci, illetve a földgázpiaci ENTSO-hoz.
- (5) A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO az Ügynökség véleményének kellő figyelembevételével, valamint a Bizottság **és a tagállamok** véleményével összhangban módosítja az infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentését a végleges infrastrukturális hiányosságokról szóló jelentések közzététele előtt.

V. FEJEZET

OFFSHORE HÁLÓZATOK A MEGÚJULÓ ENERGIA INTEGRÁLÁSÁHOZ

14. cikk

Offshore energiahálózatok tervezése

- (1) A tagállamok a Bizottság támogatásával, az I. melléklet 2. pontjában meghatározott, az offshore hálózatok esetében kiemelt jelentőségű folyosóikon belül, az egyes régiók sajátosságait és fejlődését figyelembe véve [2022. július 31]-ig [] megállapodnak abban, hogy együttműködnek az egyes tengeri medencékben 2050-ig telepítendő offshore megújuló energiatermelésről [], a 2030-ban és 2040-ben megteendő közbenső lépésekkel együtt, figyelembe véve a saját nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveiket és az offshore megújuló energiaforrásokból előállított energia tekintetében az egyes tengeri medencékben rejlő potenciált. []

Ezt a **nem kötelező erejű** megállapodást írásban kell megkötni a tagállamok [] területéhez kapcsolódó minden egyes tengeri medence vonatkozásában. **A Bizottság a regionális csoportok keretében iránymutatást fog nyújtani e munkához. Az említett nem kötelező erejű megállapodás nem sérti a tagállamok azon jogát, hogy a felségvizeikre és a kizárólagos gazdasági övezeteikre irányulóan projekteket dolgozzanak ki.**

- (2) A villamosenergia-piaci ENTSO – az érintett átvitelrendszer-üzemeltetők, a nemzeti szabályozó hatóságok, a **tagállami szinten illetékes nemzeti hatóság** és a Bizottság bevonásával, az (1) bekezdésben említett megállapodással összhangban – [2023. július 31]-ig **belefoglalja az uniós tízéves hálózatfejlesztési tervbe az integrált offshore hálózatot és annak megerősítését, figyelembe véve a környezetvédelmi szempontokat és a tenger egyéb hasznosítási módjait.** []
- (3) **Az integrált offshore hálózatnak és megerősítésének az uniós tízéves hálózatfejlesztési tervbe való belefoglalása biztosítja az összhangot a szárazföldi és az offshore hálózat tervezésének alakítása során.**

- (4) [] Amennyiben egy tagállamban nincs átvitelrendszer-üzemeltető, az e cikkben szereplő, az átvitelrendszer-üzemeltetőre való minden hivatkozás értelemszerűen az elosztórendszer-üzemeltetőkre való hivatkozásként értendő.

[]

[]

15. cikk

Offshore megújulóenergia-hálózatok, tagállamok közötti költségmegosztás

- (1) A Bizottság [] – a tagállamokkal, valamint az érintett átvitelrendszer-üzemeltetőkkel és nemzeti szabályozó hatóságokkal együtt – [2024. január 1-jéig] kidolgozza a 14. cikk (2) bekezdésében meghatározott integrált offshore hálózat fejlesztésének [] megvalósításához szükséges egyedi költség-haszon elemzési és költségmegosztási módszertan alapelveit [] a [16. cikk (10) bekezdésében] említett iránymutatások részeként, az (EU) 2019/943 rendelet 19. cikke alkalmazásának sérelme nélkül. []
- (2) [] A villamosenergia-piaci ENTSO – az érintett átvitelrendszer-üzemeltetők, a nemzeti szabályozó hatóságok és a Bizottság bevonásával – 2025. január 1-jéig ismerteti a költség-haszon elemzési és költségmegosztási módszertannak az offshore hálózatok esetében kiemelt jelentőségű folyosókra való alkalmazásának eredményeit.
- (3) A [] tagállamok [2024. július 1-jéig, majd azt követően két évente] [] frissítik a 14. cikk (1) bekezdésében említett írásbeli megállapodásukat, mégpedig a 2050-ig az egyes tengeri medencékben telepítendő offshore megújuló energiatermelés [] közös meghatározása alapján és a 2030-ban és 2040-ben megvalósítandó közbenső lépésekre vonatkozó frissített adatokkal [].
- (4) Az írásbeli megállapodásoknak a (3) bekezdésben említett frissítését [] követően a villamosenergia-piaci ENTSO az egyes tengeri medencékre vonatkozóan frissíti a 14. cikk (2)[] bekezdésében meghatározott, [] következő uniós tízéves hálózatfejlesztési tervet.
- (5) Amennyiben egy tagállamban nincs átvitelrendszer-üzemeltető, az e cikkben szereplő, az átvitelrendszer-üzemeltetőre való minden hivatkozás értelemszerűen az elosztórendszer-üzemeltetőkre való hivatkozásként értendő.

VI. FEJEZET

SZABÁLYOZÁSI KERET

16. cikk

Határokon átnyúló hatással bíró beruházások engedélyezése

- (1) Amennyiben azok **minden egyes érintett tagállamban a** nemzeti szabályozó hatóság hatáskörébe tartoznak, a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekteknek, valamint a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projekteknek a ténylegesen felmerült – karbantartási költségeket nem tartalmazó – beruházási költségeit azon tagállamok érintett átvitelirendszer-üzemeltetői vagy átviteliinfrastruktúra-projektgazdái viselik, amelyekben a projekt nettó hatása kedvező, és azokat – a túlterhelési és egyéb díjak által nem fedezett rész tekintetében – a hálózat-hozzáférési díjakon keresztül megfizettetik a hálózati felhasználókkal e tagállam(ok)ban.
- (2) E cikk rendelkezései a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt esetében csak akkor alkalmazandók, ha legalább egy projektgazda kéri a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól a projekt költségei tekintetében azok alkalmazását. []

A II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriába tartozó projektek esetében az e cikk rendelkezéseiből fakadó előnyökkel csak akkor lehet élni, ha legalább egy projektgazda kéri az illetékes nemzeti hatóságoktól e rendelkezések alkalmazását.

Amennyiben a projektnek több projektgazdája van, az érintett nemzeti szabályozó hatóság haladéktalanul felkéri az összes projektgazdát, hogy a (3) bekezdéssel összhangban nyújtsák be közösen a beruházási kérelmet.

- (3) Az (1) bekezdés alkalmazása esetén az érintett közös érdekű projekt projektgazdái legalább évente egy alkalommal és mindaddig, amíg a projektet be nem üzemelik, valamennyi érintett nemzeti szabályozó hatóságot rendszeresen tájékoztatják az adott projekt előrehaladásáról és az ehhez kapcsolódóan meghatározott költségekről és hatásokról.

Amint egy ilyen közös érdekű projekt kellően kiforrott, és a becslések szerint az elkövetkező 36 hónapon belül készen fog állni a kivitelezési szakasz megkezdésére, a projektgazdák, miután konzultáltak azon tagállamok átvitelirendszer-üzemeltetőivel, amelyek számára a projekt jelentős nettó pozitív hatással jár, beruházási kérelmet nyújtanak be. A tagállamok közötti költségmegosztásra irányuló kérelmet is magában foglaló ezen beruházási kérelmet valamennyi érintett nemzeti szabályozó hatósághoz be kell nyújtani, a következő mellékletekkel együtt:

- a) a 11. cikknek megfelelően kidolgozott módszertannal összhangban levő projektspecifikus költség-haszon elemzés, mely figyelembe veszi az azon tagállamok határain túl jelentkező haszonelemeket is, amelyek területén a projekt található, **figyelembe véve [] legalább a hálózatfejlesztés tervezésére vonatkozó, a 12. cikk szerint készített közös forgatókönyveket []**;
- b) a projekt pénzügyi megvalósíthatóságát értékelő üzleti terv, amely tartalmazza a választott finanszírozási megoldást, illetve a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projekt esetében a piaci vizsgálat eredményeit is;
- c) ha a projektgazdák egyetértenek, a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó lényegi javaslat.

Ha a projektért több projektgazda felel, akkor közös beruházási kérelmet nyújtanak be.

A beérkezést követően a nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatásul minden egyes beruházási kérelem egy példányát haladéktalanul eljuttatják az Ügynökségnek.

A nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

(4) Az érintett nemzeti szabályozó hatóságokhoz legutoljára benyújtott beruházási kérelem időpontjától számított hat hónapon belül az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az érintett projektgazdákkal folytatott konzultációt követően közös koordinált határozatokat hoznak a javasolt projekttel kapcsolatban az egyes rendszerüzemeltetők által viselendő, **a ténylegesen felmerülő** beruházási költségek elosztásáról, valamint ezeknek a díjszabásba való beépítéséről, **illetve a beruházási kérelemnek vagy a projekt egy részének az elutasításáról, ha a nemzeti szabályozó hatóságok által végzett közös elemzés azt a megállapítást teszi, hogy a projekt vagy annak egy része uniós szinten nem jár jelentős nettó előnyökkel.** A nemzeti szabályozó hatóságok beépítik a díjszabásba [] a ténylegesen felmerülő **releváns** beruházási költségeket, az egyes rendszerüzemeltetők által a projekttel kapcsolatban viselendő beruházási költségek elosztásának megfelelően. [] A költségek elosztásakor a nemzeti szabályozó hatóságok figyelembe veszik a következőkre vonatkozó tényadatokat vagy becsült adatokat:

- a) túlterhelési és egyéb díjak,
- b) az (EU) 2019/943 rendelet 49. cikke értelmében létrehozott, átvitelirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusból származó bevételek.

A költségek határokon átnyúló elosztása során figyelembe kell venni az érintett tagállamokban megvalósított projekt gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit és hasznát, valamint egy stabil finanszírozási keret biztosításának szükségességét a közös érdekű projektek kidolgozásához, miközben vissza kell szorítani a pénzügyi támogatásra való rászorultságot.

A költségek határokon átnyúló elosztása során az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az érintett átvitelirendszer-üzemeltetőkkel egyeztetve kölcsönös megállapodásra törekednek, amely a (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt információkra épül, de nem korlátozódik azokra. Ezek értékelésének **figyelembe kell vennie a 12. cikk szerint készített összes forgatókönyvet és a hálózatfejlesztés tervezésére vonatkozó egyéb forgatókönyveket is []**, lehetővé téve annak megalapozott elemzését, **hogy a közös érdekű projekt miként járul hozzá az Unió energiapolitikai célkitűzéseéhez a dekarbonizáció, a piaci integráció, a verseny, a fenntarthatóság és az ellátásbiztonság területén []**.

Amennyiben egy közös érdekű projekt enyhít bizonyos negatív externáliákat – pl. hurokáramlásokat –, és e közös érdekű projektet abban a tagállamban hajtják végre, ahonnan a negatív externália ered, az ilyen enyhítő hatás nem tekintendő határokon átnyúló előnynek, és így nem nyújthat alapot arra, hogy e negatív externáliák által érintett tagállamok átvitelirendszer-üzemeltetőjére hárítsanak költségeket.

- (5) A nemzeti szabályozó hatóságok a díjszabásnak a (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében való megállapításakor vagy jóváhagyásakor – az e cikk (4) bekezdésében említett, tagállamok közötti költségmegosztás alapján – figyelembe veszik az átvitelirendszer-üzemeltetőnél vagy más projektgazdánál a beruházás eredményeképpen felmerülő tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek.

A nemzeti szabályozó hatóságok a költségmegosztási határozatot – az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt – haladéktalanul megküldik az Ügynökségnek. A költségmegosztási határozatnak különösen részletesen ismertetnie kell a költségek tagállamok közötti megosztását, beleértve a következőket:

- a) az egyes érintett tagállamokra gyakorolt meghatározott hatások, egyebek között a hálózati tarifákat érintő hatások értékelése;
- b) a (3) bekezdés b) pontjában említett üzleti terv értékelése;
- c) a projekt eredményeképpen várható regionális vagy uniós szintű pozitív externáliák, mint például az ellátás biztonsága, a rendszer rugalmassága, [] **a szolidaritás** vagy az innováció;
- d) az érintett projektgazdákkal folytatott konzultáció eredménye.

A költségmegosztási határozatot ki kell hirdetni.

- (6) Amennyiben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok a hozzájuk legutoljára benyújtott kérelem kézhezvételének napjától számított hat hónapon belül nem jutnak megállapodásra a beruházási kérelemről, haladéktalanul tájékoztatják az Ügynökséget.

Ilyen esetben, illetve [] az érintett nemzeti szabályozó hatóságok **közös** kérésére az Ügynökség az ügy hozzá történő továbbítását követő három hónapon belül meghozza a (3) bekezdésben említett, a tagállamok közötti költségmegosztásra is kiterjedő beruházási kérelemre vonatkozó határozatot [].

Az Ügynökség a határozat meghozatala előtt konzultál az érintett nemzeti szabályozó hatóságokkal és a projektgazdákkal. A második albekezdésben szereplő három hónapos időszak további két hónappal meghosszabbítható, ha az Ügynökség további információkat kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik.

1. Az Ügynökség értékelésének **figyelembe kell vennie a 12. cikk szerint készített összes forgatókönyvet és a hálózatfejlesztés tervezésére vonatkozó egyéb forgatókönyveket is []**, lehetővé téve annak megalapozott elemzését, **hogy a közös érdekű projekt miként járul hozzá az Unió energiapolitikai célkitűzéseihez a dekarbonizáció, a piaci integráció, a verseny, a fenntarthatóság és az ellátásbiztonság területén []**,

Az Ügynökség nem módosít azon, ahogyan a beruházási költségek a határozat végrehajtásának pillanatában a nemzeti joggal összhangban beépítésre kerülnek a díjszabásba, az érintett nemzeti hatóságok határozathozatala vonatkozásában előírt, tagállamok közötti költségmegosztásnak megfelelően.

A tagállamok közötti költségmegosztást magában foglaló beruházási kérelemre vonatkozó határozatot nyilvánosságra kell hozni. Az (EU) 2019/942 rendelet 25. cikkének (3) bekezdése, valamint 28. és 29. cikke alkalmazandó.

- (7) Az Ügynökség a meghozott költségmegosztási határozatok egy példányát – minden, az egyes határozatok szempontjából lényeges információval együtt – haladéktalanul megküldi a Bizottságnak. Az információk összesítve is benyújthatók. A Bizottság köteles megőrizni az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

- (8) A költségmegosztási határozatok nem érintik az átvitelirendszer-üzemeltetők azon jogát, hogy az (EU) 2019/944 irányelv 6. cikkével, a 2009/73/EK irányelv 32. cikkével, az (EU) 2019/943 rendelet 18. cikkének (1) és (3)–(6) bekezdésével, valamint a 715/2009/EK rendelet 13. cikkével összhangban alkalmazzák, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok azon jogát, hogy e cikkek alapján jóváhagyják a hálózati hozzáférési díjakat.
- (9) E cikk nem alkalmazandó azokra a közös érdekű projektekre, amelyek mentességet élveznek:
- a) a 2009/73/EK irányelv 32., 33. és 34. cikke, valamint 41. cikkének (6), (8) és (10) bekezdése alól az említett irányelv 36. cikke értelmében;
 - b) az (EU) 2019/943 rendelet 19. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 6. cikke, 59. cikkének (7) bekezdése és 60. cikkének (1) bekezdése alól az (EU) 2019/943 rendelet 63. cikke értelmében;
 - c) az (EU) 2019/943 rendelet 64. cikke szerinti szétválasztási és a harmadik felek hozzáférésére vonatkozó szabályok alól az (EU) 2019/944 irányelv 66. cikke értelmében vagy
 - d) a 714/2009/EK rendelet 17. cikke értelmében.
- (10) Az Ügynökség [] [2022. december 31]-ig **ajánlást** fogad el, **amelyben meghatározza a közös érdekű projektekre irányuló beruházási kérelmek elbírálása során alkalmazandó bevált gyakorlatokat. Az ajánlást szükség esetén, valamint annak érdekében rendszeresen frissíteni kell, hogy összhangban álljon [] a 15. cikk (1) bekezdésében említett, az offshore megújulóenergia-hálózatokkal kapcsolatos, tagállamok közötti költségmegosztásra [] irányadó elvekkel. Az [] ajánlások elfogadása, illetve módosítása alkalmával az Ügynökség kiterjedt konzultációs eljárást végez, bevonva minden érintett [] érdekelt felet. []**
- (11) **A kölcsönös érdekű projektek a közös érdekű projektekkel azonosnak tekintendők, és jogosultak arra, hogy a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó határozatok tárgyát képezzék.**
- (12) **Amennyiben egy tagállamban nincs átvitelirendszer-üzemeltető, az e cikkben szereplő, az átvitelirendszer-üzemeltetőre való minden hivatkozás értelemszerűen az elosztórendszer-üzemeltetőkre való hivatkozásként értendő.**

17. cikk

Szabályozási ösztönzők

- (1) Amennyiben egy projektgazda egy, a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe tartozó közös érdekű projekttel a vele összehasonlítható infrastrukturális projektekhez kapcsolódó rendes kockázatoknál magasabb fejlesztési, kivitelezési, üzemeltetési vagy karbantartási kockázatot vállal, a tagállamok és a nemzeti szabályozó hatóságok biztosíthatják, hogy ezekhez a projektekhez megfelelő ösztönzőket nyújtsanak az (EU) 2019/944 irányelv 58. cikke (f) pontjával, a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (8) bekezdésével, az (EU) 2019/943 rendelet 18. cikke (1) és (3)–(6) bekezdésével, valamint a 715/2009/EK rendelet 13. cikkével összhangban.**

Az első albekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a közös érdekű projekt mentesül:

- a) a 2009/73/EK irányelv 32., 33. és 34. cikke, valamint 41. cikkének (6), (8) és (10) bekezdése alól az említett irányelv 36. cikke értelmében;**
- b) az (EU) 2019/943 rendelet 19. cikkének (2) és (3) bekezdése, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 6. cikke, 59. cikkének (7) bekezdése és 60. cikkének (1) bekezdése alól az (EU) 2019/943 rendelet 63. cikke értelmében;**
- c) a 2009/73/EK irányelv 36. cikke alól;**
- d) a 714/2009/EK rendelet 17. cikke értelmében.**

- (2) Az (1) bekezdésben említett ösztönzők nyújtásáról szóló határozat esetében a nemzeti szabályozó hatóságoknak figyelembe kell venniük a 11. cikk értelmében kidolgozott módszertan alkalmazásával készített költség-haszon elemzés eredményeit, és különösen a projekt által eredményezett regionális vagy uniós szintű pozitív externáliákat. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezenkívül elemezniük kell a projektgazdák által vállalt konkrét kockázatokat, a meghozott kockázatsökkentési intézkedéseket, valamint a kockázati profil indokoltságát, amely utóbbit a projektnek az alacsonyabb kockázattal járó alternatív megoldáshoz viszonyított kedvező nettó hatása támasztja alá.
- Támogatható kockázatok különösen az új, tengeri és szárazföldi átviteli technológiákhoz és a költségek nem megfelelő megtérüléséhez kapcsolódó kockázatok, valamint a fejlesztési kockázatok.
- (3) A határozatnak figyelembe kell vennie a felmerült kockázat sajátos jellegét, és többek között a következő intézkedésekre kiterjedő ösztönzőket biztosíthat:
- a) az előzetes beruházásra vonatkozó szabályok;
 - b) a projekt üzembe helyezése előtt a ténylegesen felmerülő költségek elismerésére vonatkozó szabályok;
 - c) a projekthez köthető tőkeberuházás további megtérülésének biztosítására vonatkozó szabályok;
 - d) valamennyi egyéb, szükségesnek és helyénvalónak tekinthető intézkedés.
- (4) [2022. július 31]-ig minden nemzeti szabályozó hatóság megküldi az Ügynökségnek – a legfrissebb jogalkotási, politikai, technológiai és piaci fejlemények figyelembevételével aktualizált – módszertanát és azokat a kritériumokat, amelyeket az egyes energiaipari infrastrukturális projektekre irányuló beruházások és a velük kapcsolatosan felmerülő magasabb kockázatok értékeléséhez alkalmaz. E módszertannak és kritériumoknak kifejezetten foglalkozniuk kell a II. melléklet 1. pontjának e) alpontjában említett offshore megújulóenergia-hálózatok, valamint az olyan projektek által felvetett sajátos kockázatokkal is, amelyek, noha tőkekiadásuk alacsony, jelentős működési kiadásokkal járnak.

- (5) Az Ügynökség az e cikk (4) bekezdése értelmében kapott információk megfelelő figyelembevételével az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkével összhangban [2022. december 31]-ig elősegíti a bevált gyakorlatok megosztását és ajánlásokat tesz közzé a következők tekintetében:
- a) az (1) bekezdésben említett ösztönzők, a nemzeti szabályozó hatóságok bevált gyakorlatokról készített összehasonlítása alapján;
 - b) az energia-infrastrukturákkal kapcsolatos projektekre irányuló beruházásokkal járó magasabb kockázatok értékelésére szolgáló közös módszertan.
- (6) [2023. március 31]-ig minden nemzeti szabályozó hatóság közzéteszi módszertanát és azokat a kritériumokat, amelyeket az egyes energia-infrastrukturákkal kapcsolatos projektekre irányuló beruházások és a velük kapcsolatosan felmerülő súlyosabb kockázatok értékeléséhez alkalmaz.
- (7) Amennyiben az (5) és (6) bekezdésben említett intézkedések nem elegendőek a közös érdekű projektek időben történő végrehajtásának biztosításához, a Bizottság iránymutatásokat adhat ki az ebben a cikkben meghatározott ösztönzőkkel kapcsolatban.

VII. FEJEZET

FINANSZÍROZÁS

18. cikk

Az [Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról szóló, a COM(2018)438 javaslat szerinti]
(EU) ... rendelet értelmében **uniós pénzügyi támogatásra jogosult projektek**

- (1) A **25. cikkben és a II. mellékletben** említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek tanulmányok készítéséhez nyújtott támogatások, valamint pénzügyi eszközök formájában uniós pénzügyi támogatásra jogosultak.
- (2) A **25. cikkben és a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában**, valamint a II. melléklet 3. pontjában meghatározott kategóriákba tartozó közös érdekű projektek [] szintén jogosultak uniós pénzügyi támogatásra kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában, amennyiben megfelelnek a következő kritériumoknak:
 - a) a projektre vonatkozó, a 16. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerinti költség-haszon elemzés olyan jelentős pozitív externáliák meglétét támasztja alá, mint [], az ellátás biztonsága, a rendszer rugalmassága, [] **a szolidaritás** vagy az innováció;
 - b) a 16. cikk értelmében tagállamok közötti költségmegosztásról szóló határozatot hoztak a projekttel kapcsolatban; vagy a II. melléklet 3. pontjában meghatározott kategóriába tartozó közös érdekű projektek esetében, amennyiben azok nem tartoznak a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe, és így azokkal kapcsolatban értelemszerűen nem hoztak tagállamok közötti költségmegosztásról szóló határozatot, a projekt célja a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás, a technológiai innováció megvalósítása és a határokon átívelő hálózat biztonságos működésének biztosítása;

[]

- c) **a projekt az üzleti terv és más – különösen a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy a nemzeti szabályozó hatóság által végzett – értékelések szerint nem juthat finanszírozáshoz a piacon, illetve a szabályozási keret útján. Amennyiben a 17. cikk (2) bekezdése szerinti, az ösztönzőkre vonatkozó határozatot hoztak, a határozatot és annak indokolását figyelembe kell venni annak értékelésekor, hogy a projekthez szükség van-e uniós pénzügyi támogatásra.**
- (3) Az 5. cikk (7) bekezdésének d) pontjában említett eljárás szerint végrehajtott közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákra vonatkozó támogatások formájában nyújtott uniós pénzügyi támogatásra, ha megfelelnek az e cikk (2) bekezdésében foglalt kritériumoknak.
- (4) A II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában, valamint 2. és 5. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák – **az érintett nemzeti hatóság, vagy adott esetben a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelés keretében** – egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez például [] az ellátás biztonsága, a rendszer rugalmassága, [] **a szolidaritás** vagy az innováció terén, és hogy az – elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy adott esetben a nemzeti szabályozó hatóság által végzett – költség-haszon elemzés, üzleti terv és más értékelések szerint gazdaságilag nem életképes.
- (5) **A szigeti területeken folytatott közös érdekű projektek, amennyiben legalább két tagállamra kiterjedően innovatív és egyéb megoldásokat támogatnak, költség-haszon elemzés alapján szintén jogosultak a kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelés keretében egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez például az ellátás biztonságához, a rendszer rugalmasságához vagy az innovációhoz való tényleges hozzájárulása révén, és hogy a költség-haszon elemzés, az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes.**

- (6) A kölcsönös érdekű projektek a közös érdekű projektekkel azonosnak tekintendők, és jogosultak uniós pénzügyi támogatásra, **többek között a kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában is, amennyiben teljesítik a (2) bekezdésben meghatározott kritériumokat és hozzájárulnak az Unió energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseéhez.**

19. cikk

Iránymutatás az uniós pénzügyi támogatások odaítélési kritériumainak megállapításához

Az uniós pénzügyi támogatások odaítélési kritériumainak [az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról szóló, a COM(2018)438 javaslat szerinti] (EU) ... rendelettel összhangban történő megállapítása céljából a 4. cikk (3) bekezdésében foglalt egyedi kritériumok és a 4. cikk (5) bekezdésében foglalt paraméterek alkalmazandók. **A 25. cikk hatálya alá tartozó közös érdekű projektek esetében a piaci integrációra, az ellátásbiztonságra, a versenyre és a fenntarthatóságra vonatkozó kritériumok alkalmazandók.**

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

20. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság 3. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a [2022. január 1]-jét követő hétéves időtartamra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a hétéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (5) A 3. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.
- (6) **Amennyiben a Bizottság által egy konkrét uniós listára vonatkozóan elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus az Európai Parlament vagy a Tanács által emelt kifogás miatt nem léphet hatályba, a Bizottság haladéktalanul összehívja a csoportokat abból a célból, hogy a kifogás indokolásának figyelembevételével új regionális listákat állítsanak össze. A Bizottság a lehető leghamarabb új, felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a közös érdekű projektek és a kölcsönös érdekű projektek uniós listájának létrehozásáról.**

[a 21. cikket törölték]

21. cikk

Jelentéstétel és értékelés

A Bizottság legkésőbb 2027. december 31-ig jelentést tesz közzé a közös érdekű projektek és a **kölcsönös érdekű projektek** [] végrehajtásáról, és azt megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. E jelentésnek értékelést kell tartalmaznia a következőkről:

- a) a 3. cikk értelmében kiválasztott közös érdekű projektek és **kölcsönös érdekű projektek** [] tervezése, kidolgozása, kivitelezése és üzembe helyezése terén elért haladás, valamint adott esetben a végrehajtási késedelmek és más felmerült nehézségek;

- b) az Unió által a közös érdekű projektekre és **kölcsönös érdekű projektekre** [] lekötött és kifizetett pénzeszközöknek a támogatott közös érdekű projektek összértékéhez viszonyított aránya;
- c) a 3. cikk értelmében kiválasztott közös érdekű projektek és **kölcsönös érdekű projektek** [] tervezése, kidolgozása, kivitelezése és üzembe helyezése révén a megújuló **(többek között offshore)** energiaforrások integrációja és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése terén elért haladás;

[]

- d) a villamosenergia-ágazat, valamint **a megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázforrások ágazata, többek között** a hidrogénszektor esetében a tagállamok közötti összekapcsolódás szintjének alakulása és az energiaárak ehhez kapcsolódó változásai, valamint a hálózati rendszerhibák előfordulásának száma, azok okai és a kapcsolódó gazdasági költségek;
- e) az engedélyezési eljárás és a lakossági részvétel, különösen:
 - i. a közös érdekű projektekkel és **a kölcsönös érdekű projektekkel** [] kapcsolatos engedélyezési eljárás átlagos és leghosszabb összidőtartama a kérelem benyújtását megelőző eljárás minden egyes lépésének időtartamát is beleértve, a 10. cikk (5) bekezdésében említett eredeti főbb mérföldkövek által előírt ütemezéshez képest;
 - ii. a közös érdekű projektekkel és **a kölcsönös érdekű projektekkel** [] szembeni ellenállás mértéke, így különösen a nyilvános konzultációs folyamat során benyújtott írásbeli tiltakozások száma és a jogorvoslati eljárások száma;
 - iii. az érdekelt felek bevonásával kapcsolatos bevált és innovatív gyakorlatok áttekintése [];

- iv. **az engedélyezési eljárás és a projekt végrehajtása során a környezeti hatás csökkentésével kapcsolatos bevált és innovatív gyakorlatok áttekintése, ideértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást is;**
 - v. a 8. cikk (3) bekezdésében előírt, a 10. cikkben meghatározott határidők betartására szolgáló mechanizmusok hatékonysága;
- g) a szabályozás, különösen:
- i. azon közös érdekű projektek száma, amelyekre vonatkozóan a 16. cikk értelmében tagállamok közötti költségmegosztásról szóló határozatot hoztak;
 - ii. **a 17. cikk értelmében egyedi ösztönzőkben részesült közös érdekű projektek száma és típusa;**
- h) e rendelet hatékonysága a tekintetben, hogy mennyiben járul hozzá a 2030-ra kitűzött éghajlat- és energiapolitikai célok eléréséhez és [] a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításához.

22. cikk

Tájékoztatás és nyilvánosság

A Bizottság a közvélemény számára az interneten keresztül könnyen hozzáférhető átláthatósági platformot hoz létre és tart fenn. A platformot rendszeresen frissíteni kell az 5. cikk (1) bekezdésében említett jelentésekből és a 9. cikk (7) bekezdésében említett internetes oldalról származó információkkal. Ennek a platformnak az alábbi információkat kell tartalmaznia:

- a) az egyes közös érdekű projektekre vonatkozó általános, naprakész információk, többek között földrajzi adatok;
- b) az egyes közös érdekű projektekre és **kölcsönös érdekű projektekre** [] vonatkozó, az 5. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási tervek, olyan formában bemutatva, hogy azok alapján bármikor lehetséges legyen a végrehajtás előrehaladásának értékelése;

- c) a projektek várható fő előnyei és költségei, kivéve az üzleti szempontból érzékeny információkat;
- d) az uniós lista;
- e) az Unió által az egyes közös érdekű projektek számára elkülönített és kifizetett források;
- f) **a 9. cikkben említett nemzeti eljárási kézikönyvekre mutató hivatkozások;**
- g) **az offshore hálózatok esetében kiemelt jelentőségű folyosók mindegyike esetében a tengeri medencékre vonatkozó meglévő tanulmányok és tervek, a szellemi tulajdonjogok sérelme nélkül.**

23. cikk

Átmeneti rendelkezések

Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapján odaítélt pénzügyi támogatások nyújtását, folyamatos biztosítását vagy módosítását. **A III. fejezet rendelkezései nem alkalmazandók az engedélyezési eljárásban részt vevő azon közös érdekű projektekre, amelyekre a projektgazda 2013. november 16-át megelőzően nyújtott be kérelmet.**

24. cikk

Átmeneti időszak

- (1) Egy átmeneti időszak alatt a II. melléklet 3. pontjában meghatározott energiai infrastruktúra-kategóriába tartozó, földgáz-eszközből átállított, kifejezetten a hidrogén céljára szolgáló eszközök használhatók a hidrogén és földgáz vagy biometán előre meghatározott elegyének szállítására vagy tárolására.**

² Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o.).

- (2) Ezen átmeneti időszak alatt a projektgazdák szoros együttműködést folytatnak a projekt tervezésével és végrehajtásával kapcsolatban a szomszédos hálózatok átjárhatóságának biztosítása érdekében.
- (3) Ez az átmeneti időszak 2029. december 31-én ér véget, míg az uniós pénzügyi támogatáshoz fűződő, a 18. cikk szerinti jogosultság 2027. december 31-én jár le. A projektgazdáknak be kell mutatniuk, hogy az (1) bekezdésben említett eszközök miként válnak majd az átmeneti időszak végére földgáz-eszközökből kifejezetten a hidrogén céljára szolgáló eszközökké a II. melléklet 3. pontjában foglaltak szerint, továbbá azt is, hogy a projekt milyen mértékben tette lehetővé a hidrogénfelhasználás növelését az átmeneti időszakban. A bizonyítékoknak tartalmazniuk kell a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén kínálatának és keresletének értékelését, valamint a projekt által lehetővé tett üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentésre vonatkozó számításokat.
- (4) Az e cikk hatálya alá tartozó projektpályázatok értékelésekor a csoportok és a Bizottság meggyőződnek arról, hogy a szóban forgó projekteknek tervezett célja legyen, hogy az átmeneti időszak végére kifejezetten a hidrogén céljára szolgáló eszközök jöjjenek létre, hogy e projektek ne járjanak a földgáz élettartamának a meghosszabbításával, valamint hogy biztosított legyen a szomszédos, határokon átnyúló hálózatok interoperabilitása.

25. cikk

Eltérés

- (1) Ciprus és Málta esetében, melyek még mindig nincsenek összekapcsolva a transzeurópai gázhálózattal, a 3. cikktől, a 4. cikk (1) bekezdésének a) pontjától és b) pontjától, a 4. cikk (5) bekezdésétől, a 16. cikk (3) bekezdésének a) pontjától, valamint az I., a II., a III. melléklettől eltérve a kidolgozás vagy tervezés alatt álló azon projektek, amelyek a 347/2013/EU rendelet alapján közös érdekű projektnek minősülnek, és szükségesek ahhoz, hogy Ciprus és Málta állandó jelleggel össze legyen kapcsolva a transzeurópai gázhálózattal, e rendelet értelmében is megtarthatják „közös érdekű projekt” minősítésüket, a vonatkozó jogokkal és kötelezettségekkel együtt. Ezen projektek keretében biztosítani kell az új energiapiacokra való jövőbeli belépés lehetőségét, ideértve a hidrogénpiacot is.

- (2) Ez az eltérés mindaddig alkalmazandó, amíg minden egyes tagállam közvetlenül nem kapcsolódik a transzeurópai gázhálózatra.

26. cikk

A 715/2009/EK rendelet módosítása

A 715/2009/EK rendelet 8. cikke (10) bekezdésének első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A földgázpiaci ENTSO kétévente a (3) bekezdés b) pontja szerinti, az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervet fogad el és tesz közzé. Az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervben ismertetni kell az integrált (hidrogénhálózatokat is magába foglaló) hálózat modelljét, forgatókönyvek kidolgozását, az európai ellátás megfelelőségére vonatkozó előrejelzést és a rendszer rezilienciájának értékelését”.

27. cikk

A 2009/73/EK irányelv módosítása

A 2009/73/EK irányelv 41. cikke (1) bekezdése a következő v) ponttal egészül ki:

„v) eleget tesz a [COM(2020)824 javaslat szerinti, a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelet] 3. cikkében, 5. cikke (7) bekezdésében, 14., 15., 16. és 17. cikkében meghatározott kötelezettségeknek.”

28. cikk

Az (EU) 2019/944 irányelv módosítása

Az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdése a következő zz) ponttal egészül ki:

„zz) eleget tesz a [COM(2020)824 javaslat szerinti, a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelet] 3. cikkében, 5. cikke (7) bekezdésében, 14., 15., 16. és **17.** cikkében meghatározott kötelezettségeknek.”

29. cikk

Az (EU) 2019/943 rendelet módosítása

Az (EU) 2019/943 rendelet 48. cikkének első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„A 30. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervben ismertetni kell az integrált hálózat modelljét, beleértve forgatókönyvek kidolgozását és a rendszer rezilienciájának értékelését is. **A modellezéshez szükséges releváns bemeneti paramétereknek – úgymint a tüzelőanyag- és szénárakra vagy a megújuló energiaforrások hasznosítására vonatkozó feltevéseknek** teljes mértékben összhangban kell lenniük a 23. cikk szerint kidolgozott európai szintű erőforrás-megfelelőségi értékeléssel.”

30. cikk

Az (EU) 2019/942 rendelet módosítása

Az (EU) 2019/942 rendelet 11. cikkének c) és d) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) eleget tesz a [COM(2020)824 javaslat szerinti, a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelet] 5. cikkében, 11. cikke (2), (8), (9) és (10) bekezdésében, 12. és 13. cikkében, **17.** cikkében, valamint III. melléklete **2. szakaszának** 12. pontjában meghatározott kötelezettségeknek;

- d) határozatokat hoz a költség-haszon elemzés módszertanának a 11. cikk (6) bekezdésével összhangban történő, fokozatos módosításainak jóváhagyásáról, valamint a tagállamok közötti költségmegosztást is magukban foglaló beruházási kérelmekről a [transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló, a COM(2020)824 javaslat szerinti rendelet] 16. cikke (6) bekezdésének megfelelően.

30.31. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 347/2013/EU rendelet [2022. január 1]-jével hatályát veszti. A 347/2013/EU rendelet mellékleteiben felsorolt projektek tekintetében e rendelet nem keletkeztet jogokat.

32. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A rendeletet [2022. január 1]-jétől kell alkalmazni.

I. MELLÉKLET

KIEMELT JELENTŐSÉGŰ ENERGIAINFRASTRUKTÚRA-FOLYOSÓK ÉS -TERÜLETEK

1. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ VILLAMOSENERGIA-FOLYOSÓK

1. Nyugat-európai észak-déli villamosenergia-hálózati összeköttetések (NSI West villamos energia): a régió tagállamai közötti és a földközi-tengeri térséggel – ideértve az Ibériai-félszigetet – létesített hálózati összeköttetések, elsősorban a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia integrálása, [] a belső hálózati infrastruktúra megerősítése céljából a régió belüli piaci integráció előmozdítása **és Írország elszigeteltségének megszüntetése érdekében.**

Érintett tagállamok: Ausztria, Belgium, **Dánia**, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália és Spanyolország;

2. Középkelet- és délkelet-európai észak-déli villamosenergia-hálózati összeköttetések (NSI East villamos energia): észak-déli és kelet-nyugati irányú összeköttetések és belső vezetékek a belső piac teljes körű megvalósítása, [] a megújuló forrásokból származó energiatermelés integrálása **és Ciprus elszigeteltségének megszüntetése érdekében.**

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia és Szlovénia;

3. A balti energiapiac összekapcsolásának terve a villamos energia területén (BEMIP villamos energia): a balti régió tagállamai közötti összeköttetések és belső vezetékek a piaci integráció előmozdítása céljából, a régióban növekvő részarányú megújuló energia integrálása mellett.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország és Svédország.

2. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ FOLYOSÓK OFFSHORE HÁLÓZATOK ESETÉBEN

4. Északi-tengeri offshore hálózat (NSOG): az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők az Északi-tengeren, az Ír-tengeren, **a Kelta-tengeren**, a La Manche csatornán és a szomszédos vizeken a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése céljából.

Érintett tagállamok: Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország és Svédország;

5. A balti energiapiac összekapcsolásának terve az offshore hálózat területén („BEMIP offshore”): az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők a Balti-tengeren és a szomszédos vizeken a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése céljából.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország és Svédország;

6. Déli és **nyugati** [] offshore hálózat: az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők a Földközi-tengeren (**a Cádizi-öbölt is ideértve**), [] és a szomszédos vizeken a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése céljából.

Érintett tagállamok: [] Franciaország, **Görögország**, Málta, Olaszország, [] **Portugál** [] és Spanyolország;

7. Déli és **keleti** [] offshore hálózat: az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők a [] **Földközi-tengeren, a Fekete-tengeren és a szomszédos vizeken** a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése céljából.

Érintett tagállamok: **Bulgária, Ciprus, Görögország, Horvátország, Olaszország, Románia és Szlovénia.**

8. (az eredeti 7. pont alapján) **Atlanti-óceáni [] offshore hálózat**: az integrált tengeri villamosenergia-hálózat fejlesztése és a kapcsolódó rendszerösszekötők az Atlanti-óceán északi részének vizein a megújuló tengeri energiaforrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése céljából.

Érintett tagállamok: Franciaország, Írország, Portugália és Spanyolország.

3. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ FOLYOSÓK A HIDROGÉN ÉS AZ ELEKTROLIZÁTOROK ESETÉBEN

9. Nyugat-európai hidrogénellátási összeköttetések (HI West): olyan hidrogén-infrastruktúra, **ideértve a gázinfrastruktúra átalakítását is**, amely lehetővé teszi a térség országait – **közvetlenül vagy (egy [] harmadik országgal [] való összeköttetésen keresztül) közvetetten** – összekötő, integrált hidrogénellátási gerinc kialakulását, és kielégíti a hidrogén iránti sajátos infrastrukturális igényeiket, támogatva egy uniós szintű hidrogénszállítási hálózat kialakulását.

Elektrolizátorok: a villamos energiát gázzá alakító („power-to-gas”) technológiák telepítésének támogatása az üvegházhatású gázok csökkentésének lehetővé tétele, valamint a biztonságos, hatékony és megbízható rendszerműködtetés és az intelligens energiarendszer-integráció elősegítése érdekében. Érintett tagállamok: Ausztria, Belgium, **Cseh Köztársaság**, Dánia, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália és Spanyolország;

10. Középkelet- és délkelet-európai hidrogénellátási összeköttetések (HI East): olyan hidrogén-infrastruktúra, **ideértve a gázinfrastruktúra átalakítását is**, amely lehetővé teszi a térség országait – **közvetlenül vagy (egy [] harmadik országgal való összeköttetésen keresztül) közvetetten** – összekötő, integrált hidrogénellátási gerinc kialakulását, és kielégíti a hidrogén iránti sajátos infrastrukturális igényeiket, támogatva egy uniós szintű hidrogénszállítási hálózat kialakulását.

Elektrolizátorok: a villamos energiát gázzá alakító („power-to-gas”) technológiák telepítésének támogatása az üvegházhatású gázok csökkentésének lehetővé tétele, valamint a biztonságos, hatékony és megbízható rendszerműködtetés és az intelligens energiarendszer-integráció elősegítése érdekében. Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia és Szlovénia;

11. A balti energiapiac összekapcsolásának terve a hidrogénellátás területén (BEMIP hidrogén): olyan hidrogén-infrastruktúra, **ideértve a gázinfrastruktúra átalakítását is**, amely lehetővé teszi a térség országait – **közvetlenül vagy (egy [] harmadik országgal [] való összeköttetésen keresztül) közvetetten** – összekötő, integrált hidrogénellátási gerinc kialakulását, és kielégíti a hidrogén iránti sajátos infrastrukturális igényeiket, támogatva egy uniós szintű hidrogénszállítási hálózat kialakulását.

Elektrolizátorok: a villamos energiát gázzá alakító („power-to-gas”) technológiák telepítésének támogatása az üvegházhatású gázok csökkentésének lehetővé tétele, valamint a biztonságos, hatékony és megbízható rendszerműködtetés és az intelligens energiarendszer-integráció elősegítése érdekében. Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország és Svédország.

4. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TEMATIKUS TERÜLETEK

12. Intelligens villamosenergia-hálózatok telepítése: intelligens hálózati technológiák bevezetése az Unió egész területén a villamosenergia-hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó magatartásának és intézkedéseinek hatékony integrálása érdekében, különös tekintettel a megújuló vagy hálózatra termelt nagy mennyiségű villamosenergia-termelésre és a fogyasztók keresletoldali válaszingtezkedéseire.

Érintett tagállamok: minden tagállam;

13. Határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási hálózat: a tagállamok között és **a szomszédos harmadik országokkal** kialakított szén-dioxid-szállítási és **-tárolási** infrastruktúra kifejlesztése a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás alkalmazása, **valamint annak érdekében, hogy a szén-dioxidot [] szintetikus gáznemű üzemanyagok céljára használják fel, ami a szén-dioxid tartós semlegesítéséhez vezet.**

Érintett tagállamok: minden tagállam;

14. Intelligens gázhálózatok: Intelligens gázhálózati technológiák bevezetése az egész Unióban többféle alacsony szén-dioxid-kibocsátású – és **különösen megújuló** – gázforrás gázhálózatba történő hatékony integrálása az innovatív **digitális és egyéb** hálózatkezelési megoldások elterjedésének támogatása, valamint az intelligens energiaágazati integráció és a felhasználóoldali válasz megkönnyítése érdekében, **valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, és különösen a megújuló gázok integrációjához szükséges fizikai korszerűsítések.**

Érintett tagállamok: minden tagállam.

II. MELLÉKLET

AZ ENERGIA-INFRASTRUKTÚRÁK KATEGÓRIÁI

Az I. mellékletben szereplő energiainfrastruktúra-prioritások végrehajtásához szükséges energiainfrastruktúra-kategóriák a következők:

1. a villamos energia tekintetében:

- a) **minden olyan fizikai berendezés, amelyet a villamos energia nagyfeszültségű és nagyon nagy feszültségű szinten történő szállítására alakítottak ki, ideértve a villamos energia átvitelére szolgáló nagyfeszültségű légvezetéseket, figyelembe véve a tagállamok belső vezetékeit (ezen belül a szigetek közötti kapcsolatokat) és a tagállamok közötti összeköttetéseket [], amennyiben ezeket legalább 220 kV feszültségre tervezték, továbbá a legalább 150 kV feszültségre tervezett föld alatti és tenger alatti átviteli vezetékek. Kis, szigetüzemben működő rendszerek esetében és néhány tagállamban (amennyiben ez alkalmazandó és indokolt) a feszültségre vonatkozó határértékek az adott rendszerben használatos maximális feszültség értékére csökkenthetők;**
- b) **állandó vagy ideiglenes jellegű, felszíni vagy föld alatti infrastruktúrában vagy geológiai tárolásra alkalmas helyszíneken található energiatároló létesítmények a villamosenergia-rendszerben [], feltéve hogy ezek közvetlenül csatlakoznak a legalább 110 kV feszültségre tervezett nagyfeszültségű átviteli vezetékekhez és elosztó vezetékekhez. Kis, szigetüzemben működő rendszerek esetében és néhány tagállamban (amennyiben ez alkalmazandó és indokolt) a feszültségre vonatkozó határértékek az adott rendszerben használatos maximális feszültség értékére csökkenthetők;**
- c) az a) és b) pontban említett rendszerek biztonságos, védett és hatékony működéséhez szükséges valamennyi felszerelés és berendezés, beleértve a minden feszültségi szinten alkalmazandó védelmi, felügyeleti és vezérlőrendszereket és alállomásokat is;

- d) **Intelligens villamosenergia-hálózatok: olyan berendezések vagy létesítmények, digitális rendszerek és rendszerelemek, amelyek operatív digitális platformokon, vezérlőrendszereken és érzékelő technológiákon keresztül mind az átviteli, mind pedig közép- és nagyfeszültségű elosztási szinten információs és kommunikációs technológiákat alkalmaznak, egy hatékonyabb és intelligensebb villamosenergia-átviteli és -elosztási hálózat megteremtése, az új energiatermelési, -tárolási és -fogyasztási formák integrálására való képesség javítása, valamint új üzleti modellek és piaci struktúrák alkalmazása érdekében;**
- e) az a) pontban említett kategóriába tartozó bármely berendezés vagy létesítmény, amely kettős funkcióval rendelkezik: összeköttetés, valamint tengeri [] **hálózati csatlakozási rendszer** az offshore termelési helyekről [] **a közös érdekű projektekben vagy kölcsönös érdekű projektekben részt vevő két vagy több [] tagállamba és harmadik országba, többek között a tenger nélküli országokba,** valamint az offshore hálózathoz kapcsolódó, a védett, biztonságos és hatékony működéshez elengedhetetlen bármely berendezés vagy létesítmény, beleértve a védelmi, felügyeleti és vezérlőrendszereket, valamint a szükséges alállomásokat is, ha azok is a biztosítják a technológiai interoperabilitást, többek között a különböző technológiák interfészeinek kompatibilitását („offshore megújulóenergia-hálózatok”). **Magában foglalja továbbá az ilyen berendezések szárazföldi meghosszabbítását, valamint a belföldi hálózat ahhoz szükséges megerősítését, hogy biztosítani lehessen a megfelelő és megbízható átviteli hálózatot, illetve a tengeren termelt villamos energiát a tenger nélküli tagállamok részére lehessen szolgáltatni [].**

2. az intelligens gázhálózatok tekintetében:

a következő berendezések vagy létesítmények bármelyike, amelyek célja lehetővé tenni és megkönnyíteni **többféle** alacsony szén-dioxid-kibocsátású – és **különösen megújuló** – gáz (ezen belül a biometán vagy a hidrogén) **gáz**hálózatba történő integrálását: olyan digitális rendszerek és rendszerelemek, amelyek információs és kommunikációs technológiákat, vezérlőrendszereket és érzékelőtechnológiákat alkalmaznak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a gáztermelés, -átvitel, -elosztás, **-tárolás** és -fogyasztás interaktív és intelligens nyomon követését, mérését, minőség-ellenőrzését és kezelését a gázhálózaton belül. Ezenkívül az ilyen projektek **az alacsony kibocsátású – és különösen megújuló – gázok integrálása érdekében** adott esetben olyan berendezéseket is alkalmazhatnak, amelyek lehetővé teszik az elosztási szint és az átviteli szint közötti kétirányú áramlásokat és a meglévő hálózat ehhez kapcsolódóan szükségessé váló **fizikai** korszerűsítéseit is.

3. a hidrogén tekintetében:

- a) hidrogén szállítására szolgáló átviteli csővezetékek, amelyek átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosítanak számos hálózathasználó számára, és amelyek főleg nagynyomású hidrogénvezetékeket foglalnak magukban [];
- b) az a) pontban említett nagynyomású hidrogénvezetékekhez csatlakozó [] tárolólétesítmények;
- c) cseppfolyósított hidrogénnek vagy más kémiai anyagokba ágyazott hidrogénnek **adott esetben** a hálózatba injektálás céljából történő befogadására, tárolására, gázzá visszaalakítására vagy dekompressziójára szolgáló létesítmények;
- d) a hidrogénrendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat és **a cseppfolyósításra szolgáló állomásokat** is.

- e) olyan berendezések vagy létesítmények, amelyek lehetővé teszik a hidrogénnek vagy a hidrogénalapú üzemanyagoknak a közlekedési ágazatban való felhasználását a TEN-T [] törzshálózatban.

A [] felsorolt eszközök bármelyike lehet újonnan épített vagy földgáz-eszközből [] átalált, **kifejezetten a hidrogén céljára szolgáló eszköz**, illetve e kettő kombinációja.

[]

[]

4. az elektrolizáló létesítmények tekintetében:

- a) elektrolizátorok, amelyek: i. [] legalább [] **100 MW** kapacitást **biztosítanak valamely projektben**; ii. a **megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású – és különösen a megújuló forrásokból származó – hidrogén** termelése a 94 gCO₂e/MJ fosszilisüzemanyag-komparátorhoz viszonyítva megfelel a teljes életciklusra számított üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarításra vonatkozóan előírt 70 %-os követelménynek []. A teljes életciklusra számított üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítást az (EU) 2018/2001 irányelv 28. cikkének (5) bekezdésében említett módszertan vagy – alternatív megoldásként – az ISO 14067, illetve az ISO 14064-1 szabvány alapján kell kiszámítani. **A teljes életciklusra vetített ÜHG-kibocsátásba bele kell számítani a közvetett kibocsátásokat is.** A számszerűsített, teljes életciklusra számított üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítást adott esetben az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikkével összhangban a Bizottság vagy egy független harmadik fél ellenőrzi; és iii. valamely hálózattal kapcsolatos funkcióval is rendelkezik, **különösen a villamosenergia- és hidrogénhálózatok általános rendszerszintű rugalmasságát és általános rendszerhatékonyságát illetően**;
- b) kapcsolódó berendezések.

5. a szén-dioxid tekintetében:

- a) az upstream csővezeték-hálózat kivételével a szén-dioxid egynél több forrásból [] történő szállítására használt csővezetékek a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³ értelmében a szén-dioxid állandó geológiai tárolása céljából;
- b) a szén-dioxid továbbszállításához szükséges cseppfolyósításra vagy [] tárolásra szolgáló létesítmények. **Nem érintve azon tagállamokat, amelyekben tiltott a szén-dioxid geológiai tárolása, idetartozik az egy adott geológiai formáción belül a szén-dioxid állandó geológiai tárolására használt infrastruktúra is, nem terjedve ki a szén-dioxidnak a növelt hatékonyságú szénhidrogén-kitermeléshez való felhasználására, a 2009/31/EK irányelv szerint, illetve az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezések. E rendelet alkalmazásában a geológiai tárolásra szolgáló infrastruktúra azokra a kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezésekre korlátozódik, amelyek a szén-dioxid határokon átnyúló szállításának és tárolásának lehetővé tételéhez szükségesek;**
- c) bármely, a szóban forgó rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelés vagy berendezés, ideértve a védelmi, felügyeleti vagy vezérlőrendszereket is.

³ HL L 140., 2009.6.5., 114. o.

III. MELLÉKLET

PROJEKTEK REGIONÁLIS LISTÁI []

1. A CSOPORTOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1. A nemzeti szabályozó hatóságok [] hatáskörébe tartozó energiainfrastruktúra tekintetében az egyes csoportok a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, az átvitelirendszer-üzemeltetők, illetve a Bizottság, az Ügynökség, **az elosztórendszer-üzemeltetők uniós szervezete**, valamint a villamosenergia-piaci ENTSO vagy a földgázpiaci ENTSO képviselőiből állnak[] [].

Az energiainfrastruktúra egyéb kategóriái esetében az egyes csoportok a tagállamok, az I. mellékletben felsorolt egyes vonatkozó prioritások által érintett projektgazdák és a Bizottság képviselőiből állnak [].

2. Az uniós listára felkerülni kívánó projektek számától, a regionális infrastrukturális hiányosságoktól és a piaci fejleményektől függően a csoportok és azok döntéshozó testületei szükség szerint alcsoportokra válhatnak, egyesülhetnek vagy különböző formációkban ülésezhetnek, hogy megvitassák az összes csoportot érintő közös kérdéseket, valamint a kizárólag bizonyos régiókat érintő kérdéseket. Ilyen például a régióközi összhang vagy a regionális listák tervezetén szereplő projektek száma is, ha fennáll a kezelhetetlenné válás kockázata.
3. Az egyes csoportok munkájukat az (EU) 2019/944 irányelv 61. cikkében, a 2009/73/EK irányelv 7. cikkében, az (EU) 2019/943 rendelet 34. cikkében, valamint a 715/2009/EK rendelet 12. cikkében előírt regionális együttműködési erőfeszítésekkel, továbbá más meglévő regionális együttműködési struktúrákkal összhangban szervezik.

4. Az egyes csoportok – ha ez az I. mellékletben szereplő [] **kiemelt jelentőségű folyosók és tematikus területek megvalósítása** [] céljából releváns – meghívják a közös érdekű projektként potenciálisan kijelölhető projekt gazdáit, valamint a nemzeti közigazgatási szervek, a szabályozó hatóságok, valamint harmadik országok átvitelrendszer-üzemeltetőinek képviselőit. A harmadik országok képviselőinek meghívásáról hozott döntések konszenzuson alapulnak.
- 4a. **Az I. melléklet 2. pontjában meghatározott folyosók vonatkozásában az egyes csoportok meghívják a releváns, tengerparttal nem rendelkező tagállamok, az illetékes hatóságok, a nemzeti szabályozó hatóságok és az átvitelrendszer-üzemeltetők képviselőit, valamint a közös érdekű projektként potenciálisan kijelölhető projektek gazdáit.**
5. Az egyes csoportoknak adott esetben meg kell hívniuk az érintett érdekelteket képviselő szervezeteket – **ideértve a harmadik országok képviselőit is** –, így többek között az energiatermelőket, az elosztórendszer-üzemeltetőket, a beszállítókat, a fogyasztókat és az **uniós székhelyű** környezetvédelmi szervezeteket, továbbá amennyiben azt megfelelőnek ítélik, közvetlenül magukat az érdekelt feleket is, **hogy megoszthassák szakértelmüket**. A csoport, amennyiben ez a feladatai ellátásához szükséges, meghallgatásokat vagy konzultációkat szervezhet.
6. A csoportok üléseit illetően a Bizottság az érdekelt felek számára elérhető platformon közzéteszi a belső szabályzatot, a tagszervezetek naprakész listáját, a munka előrehaladásáról szóló rendszeresen frissített információt, az ülések napirendjét, valamint az ülések jegyzőkönyveit (ha készül ilyen). A csoportok döntéshozó testületeinek határozatai és a projektek 4. cikk (5) bekezdése szerinti rangsorolása bizalmas. **A regionális csoportok működésére és munkájára vonatkozó összes döntést konszenzussal kell meghozni.**
7. A Bizottság, az Ügynökség és a csoportok arra törekszenek, hogy az egyes csoportok között összhang legyen. Ennek érdekében a Bizottság és az Ügynökség adott esetben gondoskodik a régióközi érdekelt jelentő összes munkával kapcsolatos információk érintett csoportok közötti megosztásáról.
8. A nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség részvétele a csoportokban nem veszélyezteti e rendelet, vagy az (EU) 2019/944 irányelv 58., 59. és 60. cikke és a 2009/73/EK irányelv 40. és 41. cikke, vagy az (EU) 2019/942 rendelet szerinti célkitűzéseik és kötelezettségeik teljesítését.

2. A REGIONÁLIS LISTÁK ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK FOLYAMATA

1. A közös érdekű projekt **vagy kölcsönös érdekű** projekt státuszt megszerezni szándékozó, **valamelyik státuszra** [] potenciálisan kijelölhető projektek gazdái a csoporthoz közös érdekű projektként **vagy kölcsönös érdekű** projektként történő kiválasztásra irányuló pályázatot nyújtanak be a csoporthoz, amely a következőket tartalmazza:
 - a) értékelést arról, hogy a projektjeik mennyiben járulnak hozzá az I. mellékletben felsorolt prioritások végrehajtásához;
 - b) a 4. cikkben foglalt vonatkozó kritériumoknak való megfelelés elemzését;
 - c) a kellő érettségi szintet elért projektek esetében egy, a 11. cikk értelmében a villamosenergia-piaci ENTSO vagy a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott módszertan alapján készített projektspecifikus költség-haszon elemzést;
 - d) **kölcsönös érdekű projektek esetében a közvetlenül érintett országok kormányainak támogató levelei, illetve egyéb nem kötelező erejű megállapodások, amelyekben támogatásukat fejezik ki a projekt iránt; []**
 - e) a projekt értékelése szempontjából releváns minden más információt.

Ezen információt elérhetővé kell tenni a vonatkozó regionális csoport döntéshozó szerve, továbbá a nemzeti szabályozó hatóságok és az ENTSO-k számára.
2. Az üzleti szempontból érzékeny információt minden címzettnek bizalmasan kell kezelnie.
3. A II. melléklet 1. a), b), c) és e) pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási közös érdekű projektjavaslatok olyan projektek, amelyek szerepelnek az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke értelmében a villamosenergia-piaci ENTSO által kidolgozott, legújabb rendelkezésre álló uniós tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben. A II. melléklet 1. e) pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási közös érdekű projektjavaslatok olyan projektek, amelyek a 14. cikk (2) bekezdésében említett integrált offshore hálózatfejlesztésből, **illetve hálózاتمegerősítésből []** származnak, és azzal összhangban állnak.

4. 2024. január 1-jétől kezdve a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriákba tartozó, hidrogénnel kapcsolatos közös érdekű projektjavaslatok olyan projektek, amelyek szerepelnek [] a legújabb rendelkezésre álló uniós tízéves földgázhálózat-fejlesztési tervben.
5. 2022. június 30-ig és azt követően minden uniós tízéves hálózatfejlesztési terv esetében a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO – az egyenlő bánásmód és a folyamat átláthatóságának biztosítása érdekében – aktualizált iránymutatásokat bocsát ki arra vonatkozóan, hogy mely projekteket kell feltüntetni a 3. és 4. pontban említett uniós szintű, tízéves hálózatfejlesztési terveikben [].

A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO konzultál a Bizottsággal és az Ügynökséggel a projektek uniós szintű tízéves hálózatfejlesztési tervbe történő felvételére vonatkozó iránymutatás-tervezetükről, és a végleges iránymutatások közzététele előtt kellően figyelembe veszi a Bizottság és az Ügynökség ajánlásait.

6. A II. melléklet 5. pontjában említett kategóriába tartozó szén-dioxid-szállítási projektjavaslatokat egy legalább két tagállam által kidolgozott, határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási és -tárolási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó terv részeként kell benyújtani. A tervet az érintett tagállamok vagy az általuk közvetlenül kijelölt jogalanyok nyújtják be a Bizottsághoz.

7. **A kiválasztási feltételek alkalmazása**

- a) **A villamosenergia-piaci ENTSO [] és a földgázpiaci ENTSO [] ismertetik a csoporttal a tízéves hálózatfejlesztési tervben alkalmazott kiválasztási kritériumok értékelésére alkalmazott módszertant.**

b) **a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe tartozó projektek [] esetében a** nemzeti szabályozó hatóságok, és szükség esetén az Ügynökség – lehetőség szerint a regionális együttműködés keretében (az (EU) 2019/944 irányelv 61. cikkének és a 2009/73/EK irányelv 7. cikkének megfelelően) – ellenőrzik a kritériumok és a költség-haszon elemzés módszertanának következetes alkalmazását, és értékelik ezek határokon átnyúló relevanciáját. Értékelésüket a csoport elé terjesztik. **A Bizottság a regionális csoportok közötti konzisztencia garantálása érdekében biztosítja a 4. cikkben és a IV. mellékletben említett kritériumok és módszertanok összehangolt alkalmazását.**

8. **Minden egyéb projekt []** esetében a Bizottság értékeli a 4. cikkben foglalt kritériumok alkalmazását. A Bizottság ezenkívül figyelembe veszi a projekt további tagállamokra való jövőbeni kiterjesztésének lehetőségét. A Bizottság a csoport elé terjeszti értékelését. **Az egyes csoportok a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, átvitelrendszer-üzemeltetők, a Bizottság, az Ügynökség, továbbá a villamosenergia-piaci ENTSO, illetve a földgázpiaci ENTSO képviselőiből, valamint adott esetben a projektgazdákból állnak. A kölcsönös érdekű projekt státuszára jelölt projektek esetében harmadik országok és szabályozó hatóságok képviselőit is meg kell hívni.**
9. **Tagállami vélemények és jóváhagyás:** minden olyan tagállam, amelynek területét a javasolt projekt nem érinti, de amelyre esetleg pozitív nettó hatást gyakorolhat, vagy amely számára jelentős következményekkel járhat (például területén a környezetre vagy az energia-infrastruktúra üzemeltetésére nézve), véleményt nyújthat be a csoport részére, megnevezve aggályait. **Minden egyes közös és/vagy kölcsönös érdekű projektjavaslathoz ki kell kérni azon tagállamok jóváhagyását, amelyek területét a projekt érinti; ha valamely tagállam úgy határoz, hogy nem adja meg jóváhagyását, ennek indokait közli az érintett csoporttal.**

10. A csoport [] a csoportban részt vevő tagállamok kérésére megvizsgálja azokat az indokokat, amelyeket a 3. cikk (3) bekezdése értelmében egy tagállam nevez meg akkor, ha nem hagyja jóvá a területét érintő közös érdekű projektet vagy kölcsönös érdekű projektet. **A csoport értékeli, hogy érvényesül-e az energiahatékonyság elsődlegességének elve, illetve biztosítja ezen elv érvényesítését a regionális infrastrukturális igények megállapítása, valamint minden egyes közös, illetve kölcsönös érdekű projekt státuszára jelölt projekt vonatkozásában. Az értékelés kiterjed többek között – de nem kizárólag – a keresletoldali szabályozásra, a piacrendezési megoldásokra, a digitális megoldások megvalósítására és az épületek felújítására. A csoport minden olyan esetben ezek megvalósítását javasolja előnyben részesítendő megoldásként, amikor e megoldásokat a rendszer egészét tekintve költséghatékonyabbnak értékeli, mint a kínálatoldali új infrastruktúra kiépítését.**
11. **Rangsorolás:** a csoport ülést tart azzal a céllal, hogy megvizsgálja és rangsorolja **az előző pontokkal összhangban értékelt** projektjavaslatokat, figyelembe véve a szabályozók értékeléseit vagy a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe nem tartozó projektek esetében a Bizottság által készített értékelést. **A csoportot a regionális csoport döntéshozó szerve és a nemzeti szabályozó hatóságok alkotják. A tanácskozások bizalmasak.**
12. **Az ACER véleménye:** a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe tartozó projektjavaslatok regionális listájának a csoportok által kidolgozott tervezetét a 9. pontban meghatározott valamennyi véleménnyel együtt az uniós lista elfogadásának időpontja előtt hat hónappal az Ügynökség elé kell terjeszteni. A projektjavaslatok regionális listáját és a hozzá csatolt véleményeket az Ügynökség a kézhezvételtől számított három hónapon belül értékeli. Az Ügynökség véleményt nyilvánít a regionális listák tervezetéről, különösen a kritériumok és a költség-haszon elemzés következetes, régiós szintű alkalmazásáról. Az Ügynökség a véleményét az (EU) 2019/942 rendelet 22. cikkének (5) bekezdése szerinti eljárás keretében fogadja el.
13. [] Amennyiben a [] regionális listák **tervezetének** alapján, illetve az Ügynökség véleményének figyelembevételét után az uniós listára való felvétel céljából javasolt [] projektek összessége meghaladja a kezelhető mennyiséget, a Bizottság **azt tanácsolja** az összes érintett csoportnak, [] hogy a csoport által a 4. cikk (5) bekezdése szerint felállított rangsorban a legutolsó helyeken szereplő projekteket ne vegyék fel a **regionális** listára.

[] 14. [] Az Ügynökség véleményének kézhezvételétől számított egy hónapon belül az egyes csoportok döntéshozó szerve a csoport javaslatai alapján elfogadja a javasolt közös érdekű projektek és kölcsönös érdekű projektek végleges regionális listáját, tiszteletben tartva a 3. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott előírásokat és figyelembe véve az Ügynökség véleményét, továbbá a nemzeti szabályozó hatóságok által a 7. pont értelmében benyújtott értékelést vagy a nemzeti szabályozó hatóságok hatáskörébe nem tartozó, a 8. ponttal összhangban javasolt projektek esetében a Bizottság által készített értékelést, valamint a Bizottság arra vonatkozó tanácsát, hogy a közös érdekű projektek száma ne haladja meg a kezelhető mennyiséget, különösen a határoknál, az egymással versengő vagy potenciálisan versengő projekteket illetően. A csoportok döntéshozó szervei a Bizottság elé terjesztik a végleges regionális listákat és velük együtt a 9. pontban felsorolt összes véleményt.

[] A tanácskozások bizalmasak.

IV. MELLÉKLET

A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE ÉS A KÖLCSÖNÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK ÉS MUTATÓK

1. A határokon átnyúló jelentős hatással bíró projekt olyan, bármelyik tagállam területén található projekt, amely megfelel az alábbi feltételeknek:
 - a) a villamosenergia-átvitel tekintetében a projekt az üzembe helyezése előtti helyzettel összehasonlítva legalább 500 MW-tal növeli a nettó átviteli kapacitást vagy a kereskedelmi áramlások céljára rendelkezésre álló kapacitást az adott tagállam egy vagy több más tagállammal közös határán, melynek eredményeképp az említett mértékben növekszik a határon átnyúló nettó átviteli kapacitás az adott tagállam egy vagy több más tagállammal közös határán, **vagy pedig csökkenti egy vagy több tagállam össze nem kapcsolt rendszereinek energiaelszigeteltségét;**
 - b) a villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt legalább 225 MW beépített kapacitást biztosít és tárolókapacitása évi nettó 250 GWh villamosenergia-termelést tesz lehetővé;
 - c) az intelligens villamosenergia-hálózatok esetében a projektet nagyfeszültségű és közepes feszültségű felszerelésekhez és berendezésekhez alakítják ki. Legalább két tagállam átvitelirendszer-üzemeltetőit, átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőit vagy elosztórendszer-üzemeltetőit bevonja. Az elosztórendszer-üzemeltetők csak legalább két tagállam olyan átvitelirendszer-üzemeltetőinek támogatásával vehetnek részt, amelyek szorosan kapcsolódnak a projekthez és biztosítják az interoperabilitást. A projekt érint legalább 50 000 villamosenergia-felhasználót, -termelőt, illetve -termelő-fogyasztót, akik vagy amelyek egy fogyasztási területen belül legalább évi 300 GW-nak megfelelő villamos energiát állítanak elő és/vagy fogyasztanak, és e villamos energia legalább 20 %-a váltakozó megújuló forrásokból származik. **A felhasználók számára és a fogyasztás határértékére vonatkozó korlátozás (az (EU) 2019/944 irányelvben meghatározott) kis, szigetüzemben működő rendszerekre nem alkalmazandó;**

- d) a hidrogénátvitel esetében a projekt lehetővé teszi a hidrogénnek az érintett tagállamok határain történő átvitelét, vagy a projekt üzembe helyezése előtt fennálló állapothoz képest a két tagállam közötti határon legalább 10 %-kal növeli a meglévő, határokon átnyúló hidrogénszállítási kapacitást, valamint kellően alátámasztott, hogy a projekt a tervezett, határokon átnyúló hidrogénhálózat elengedhetetlen része, és elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a meglévő terveket és a szomszédos országokkal és hálózatüzemeltetőkkel való együttműködést illetően;
- e) a II. melléklet 3. pontjában említett hidrogén-tároló vagy hidrogén-befogadó létesítmények tekintetében a projekt célja legalább két tagállam közvetlen vagy közvetett ellátása;
- f) az elektrolizátorok tekintetében a projekt legalább [] **100 MW** telepített kapacitást biztosít **egy projekten belül**, és közvetlenül vagy közvetve legalább két tagállam számára előnyökkel jár;
- g) az intelligens gázhálózatok tekintetében a projekt legalább két tagállam átvitelrendszer-üzemeltetőit, átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőit vagy elosztórendszer-üzemeltetőit bevonja. Az elosztórendszer-üzemeltetők csak legalább két tagállam olyan átvitelrendszer-üzemeltetőinek támogatásával vehetnek részt, amelyek szorosan kapcsolódnak a projekthez és biztosítják az interoperabilitást.

2. A határokon átnyúló jelentős hatással bíró kölcsönös érdekű projekt olyan projekt, amely megfelel az alábbi feltételeknek:
- a) a II. melléklet 1. a) és e) pontjában meghatározott kategóriába tartozó kölcsönös érdekű projektek esetében a projekt növeli a nettó átviteli kapacitást vagy a kereskedelmi áramlások számára rendelkezésre álló kapacitást az adott tagállam egy vagy több harmadik országgal közös határán, és a 4. cikk (3) bekezdésében felsorolt egyedi kritériumok alapján **közvetlenül vagy közvetetten (valamely harmadik országgal való összeköttetés révén)** jelentős előnyöket nyújt **legalább egy tagállam számára, ha a harmadik országgal végrehajtott projekt hozzájárul valamely meghatározott, kiemelt jelentőségű európai folyosó vagy terület megvalósításához, illetve projektklaszterek esetén** legalább két tagállam számára. A tagállamok számára nyújtott előnyök kiszámítását a villamosenergia-piaci ENTSO végzi és teszi közzé az uniós tízéves hálózatfejlesztési terv keretében;
 - b) a II. melléklet 3. pontjában meghatározott kategóriába tartozó kölcsönös érdekű projektek esetében a hidrogénprojekt lehetővé teszi a hidrogénnek egy tagállam egy vagy több harmadik országgal közös határán történő átvitelét, és a 4. cikk (3) bekezdésében felsorolt egyedi kritériumok alapján **közvetlenül vagy közvetetten (valamely harmadik országgal való összeköttetés révén)** jelentős előnyöket nyújt **legalább egy tagállam számára, ha a harmadik országgal végrehajtott projekt hozzájárul valamely meghatározott, kiemelt jelentőségű európai folyosó vagy terület megvalósításához, illetve projektklaszterek esetén** legalább két tagállam számára. A tagállamok számára nyújtott előnyök kiszámítását a földgázpiaci ENTSO végzi és teszi közzé az uniós tízéves hálózatfejlesztési terv keretében;
 - c) a II. melléklet 5. pontjában meghatározott kategóriába tartozó kölcsönös érdekű projektek esetében a projekt felhasználható antropogén eredetű szén-dioxid legalább két tagállam és egy harmadik ország általi szállítására.

3. A II. melléklet 1. a), b), c) és e) pontjában említett kategóriákba tartozó projektek tekintetében a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következőképpen történik:

- a) **a megújuló forrásokból előállított energia főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő átvitelét a legújabb rendelkezésre álló, uniós tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:**
 - i. **a villamosenergia-átvitel tekintetében a projektnek köszönhetően bekapcsolt és továbbított, megújuló forrásból származó energiatermelési kapacitás becsült mennyiségének kiszámítása (technológiák szerint, MW-ban), az adott tagállam által a (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁴ megfelelően benyújtott nemzeti energia- és klímaterv szerint az adott tagállamban 2030-ig megvalósítandó, azonos típusú megújuló energiaforrásokból származó összes energiatermelési kapacitás mennyiségéhez viszonyítva;**
 - ii. **a villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt által biztosított új kapacitás összehasonlítása az V. melléklet szerinti vizsgált területen az ugyanazon tárolási technológiához kapcsolódó összes meglévő kapacitással;**
- b) **a piaci integrációt, a versenyt és a rendszer rugalmasságát a rendelkezésre álló legújabb uniós tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:**

⁴ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).**

- i. a határokon átnyúló projektek esetében a mindkét áramlási irányban mért hálózati átviteli kapacitásra gyakorolt hatás kiszámítása, a továbbított áram mennyiségében (MW) mérve, és ezek hozzájárulása a minimum 15 %-os összekapcsolódási cél eléréséhez, illetve a határokon átnyúló jelentős hatással bíró projektek esetében az érintett tagállamok közötti és az érintett tagállamok és harmadik országok közötti határ menti vagy az érintett tagállamokon belüli hálózati átviteli kapacitásra, valamint az érintett tagállamokban a kereslet és a kínálat közötti egyensúlyra és a hálózati műveletekre gyakorolt hatás kiszámítása;
- ii. az V. melléklet szerinti vizsgált területen egy adott projekt által különböző forgatókönyvek esetén az energiarendszer egészére vetített előállítási és átviteli költségek és a piaci árak változása és konvergenciája tekintetében eredményezett hatások felmérése, különös tekintettel a bekapcsolási sorrendben bekövetkező változásokra;

[]

- c) az ellátás biztonságát, a kölcsönös átjárhatóságot és a rendszer biztonságos működését a legújabb rendelkezésre álló, uniós tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, elsősorban olyan módon, hogy felmérik, milyen hatást gyakorol egy adott projekt az V. melléklet szerinti vizsgált területen a várható beviteli veszteségre, az előállítás és az átvitel meghatározott beviteli időszakok egy csoportjára vonatkozó megfelelésége tekintetében, figyelembe véve az éghajlatváltozás okozta szélsőséges időjárási eseményekben(IATE) várható változásokat és azoknak az infrastruktúra rezilienciájára gyakorolt hatását. Adott esetben fel kell mérni, hogy a projekt milyen hatást gyakorol a rendszerüzemeltetés és a rendszerszolgáltatások független és megbízható ellenőrzésére.

4. A II. melléklet 1. d) pontjában említett kategóriába tartozó projektek tekintetében a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következőképpen történik:

- a) A fenntarthatóság : e kritérium tekintetében fel kell mérni, hogy a szintje hálózatok milyen mértékben képesek a váltakozó megújulóenergia-forrásokat összekapcsolni és megújuló energiát szállítani.

- b) Az ellátás biztonsága : e kritérium tekintetében ki kell számítani az elosztó és/vagy átviteli és hálózatokon belüli veszteség szintjét, a villamosenergia-hálózat összetevőinek százalékos hasznosítását (azaz az átlagos terhelést), a hálózati összetevők rendelkezésre állását (a tervezett és nem tervezett karbantartással összefüggésben) és ennek a hálózati teljesítményre, valamint az üzemzavarok – ezen belül az éghajlattal kapcsolatos üzemzavarok – időtartamára és gyakoriságára gyakorolt hatását.
- c) Piaci integráció : e kritérium tekintetében fel kell mérni az innováció elterjedését a rendszerüzemeltetésben, **az energetikai elszigeteltséget** és az összeköttetéseket, valamint más ágazatok integrációjának szintjét, és az új üzleti modellek és piaci struktúrák előmozdításának mértékét.
- d) Hálózatbiztonság, az ellátás rugalmassága és minősége : e kritérium tekintetében értékelni kell a rendszer rugalmasságának innovatív megközelítését, a kiberbiztonságot, az átvitelirendszer-üzemeltetői és az elosztórendszer-üzemeltetői szint közötti hatékony működőképességet, a felhasználóoldali választ, a tárolást, az energiahatékonysági intézkedéseket, a digitális eszközök és az IKT figyelemmel kísérési és ellenőrzési célokra történő költséghatékony felhasználását, a villamosenergia-rendszer stabilitását, valamint a feszültség minősége szerinti teljesítményt.

5. A II. melléklet 3. pontjában említett kategóriákba tartozó hidrogént illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következők alapján történik:

- a) fenntarthatóság, a projektnek a következőkhöz való hozzájárulásával mérve: az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése a különböző végfelhasználói alkalmazások (például az iparban vagy a közlekedésben történő alkalmazás) esetében; rugalmasság és szezonális tárolási lehetőségek a megújuló villamosenergia-termelés esetében; a megújuló és **alacsony szén-dioxid-kibocsátású** hidrogén integrálása **a piaci igényekre figyelemmel és a megújuló hidrogén népszerűsítése céljából**;
- b) piaci integráció és kölcsönös átjárhatóság, azon számított hozzáadott értékkel mérve, amelyet a projekt képvisel a piaci területek integrációja és az árak közeledése, valamint a rendszer átfogó rugalmassága szempontjából;
- c) az ellátás biztonsága és rugalmassága, a projekt által a hidrogénellátás rezilienciájához, változatosságához és rugalmasságához hozzáadott érték kiszámításával mérve;
- d) verseny, a projektnek az ellátás diverzifikációjához – ezen belül a belföldi hidrogénellátási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítéséhez – való hozzájárulása alapján.

6. A II. melléklet 2. pontjában említett kategóriába tartozó intelligens gázhálózati projektek tekintetében a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következők alapján történik:

- a) a fenntarthatóság szintje, amelyet a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok gázhálózatba integrált részarányának, a teljes rendszer szén-dioxid-mentesítése felé mutató ezzel járó üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarításnak és a szivárgás megfelelő észlelésének értékelésével mérnek;
- b) az ellátás minősége és biztonsága, melynek méréséhez kiszámítják a biztosan rendelkezésre álló gázellátás és a csúcsgény közötti arányt, a megújuló forrásokból előállított villamos energia részesedését, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal felváltott import arányát, a rendszer működésének stabilitását, valamint az ellátási zavarok időtartamát és gyakoriságát fogyasztónként;

- c) **rugalmassági szolgáltatások, így a felhasználóoldali válasz és a tárolás lehetővé tétele** az intelligens energiaágazati integráció megkönnyítése révén **az egyéb energiahordozókkal és -ágazatokkal való összeköttetések megteremtésével**, amelynek mérése az összekapcsolt energiaágazatokban és rendszerekben, például a hő- és a villamosenergia-rendszerben, a közlekedésben és az iparban elősegített költségmegtakarítás értékelésével történik.

7. A II. melléklet 4. pontjában említett kategóriába tartozó elektrolizátor-projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következők alapján történik:

- a) fenntarthatóság, a hálózatba integrált megújuló **vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású, különösen a megújuló forrásokból származó**, a II. melléklet 4. a) pontjának ii. alpontjában meghatározott kritériumoknak megfelelő hidrogén részarányának értékelésével mérve, és a kapcsolódó üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítások;
- b) az ellátás biztonsága, amelynek mérése a hálózatműködtetés biztonságához, stabilitásához és hatékonyságához történő hozzájárulásának értékelésével történik, ideértve a megújuló forrásokból előállított villamos energia termelésében elkerült korlátozások értékelését is;
- c) **rugalmassági szolgáltatások, így a felhasználóoldali válasz és a tárolás lehetővé tétele** az intelligens energiaágazati integráció megkönnyítése révén **az egyéb energiahordozókkal és -ágazatokkal való összeköttetések megteremtésével**, amelynek mérése az összekapcsolt energiaágazatokban és rendszerekben, például a gáz-, hidrogén-, energia- és hőhálózatokban, a közlekedésben és az iparban elősegített költségmegtakarítás értékelésével történik.

8. A II. melléklet 5. pontjában említett kategóriába tartozó szén-dioxid-szállítási projektek tekintetében a 4. cikkben felsorolt kritériumok teljesítésének értékelése a következők alapján történik:

- a) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának életciklusra vetített összes várható csökkentése egyrészt a létesítményeknek a szén-dioxid-szállítási és -tárolási hálózattal való összekapcsolása révén, másrészt azáltal, hogy nem lehet azonos szintű fenntarthatóságot elérni összekapcsolt létesítményekben kizárólag más, nem szén-dioxid-leválasztás és -tárolási technológiák és alkalmazások használatával, összehasonlítható költségek mellett és összehasonlítható időn belül;
- b) a környezeti teher és kockázat mérséklése a szén-dioxid végleges semlegesítése révén.

V. MELLÉKLET

AZ ENERGIARENDSZER EGÉSZÉRE KITERJEDŐ KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO által kidolgozandó költség-haszon elemzési módszereknek következtetéseknek kell lenniük, figyelembe véve ugyanakkor az ágazati sajátosságokat. A közös érdekű projektekre és kölcsönös érdekű projektekre vonatkozóan az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szintű, harmonizált és átlátható költség-haszon elemzés módszertanának az összes infrastruktúra-kategória esetében egységesnek kell lennie, kivéve, ha indokolt egyedi elemeket alkalmazni. A módszertanoknak foglalkozniuk kell a – tágan értelmezett – költségekkel (ideértve az externáliákat is) az Unió céljainak, különösen a 2030-ig megvalósítandó éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseknek és a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzésnek az összefüggésében, továbbá meg kell felelniük az alábbi alapelveknek:

1. egy adott projekt vizsgált területe magában foglalja valamennyi olyan tagállamot és harmadik országot, amelyek területén a projekt található, a velük közvetlenül szomszédos tagállamokat és minden más olyan tagállamot, amelyekre a projekt jelentős hatást gyakorol. E célból a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO együttműködik az érintett harmadik országok összes releváns rendszerüzemeltetőjével. **A II. melléklet 3. pontjában meghatározott kategóriába tartozó projektek esetén a villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO együttműködik azon projektgazdákkal is, amelyek nem rendszerüzemeltetők;**
2. valamennyi költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell a beviteli adathalmazra vonatkozó érzékenységi elemzéseket, **ideértve az energiatermelési költségeket és az üvegházhatású gázok költségeit, továbbá a kereslet [] és a kínálat (többek között a megújuló energiaforrások) várható alakulását – ideértve azok rugalmasságát is –, valamint a tárolási lehetőségeket,** az azonos vizsgált területen folyó különböző projektek üzembe helyezésének dátumát, **az éghajlati hatásokat** és az egyéb releváns paramétereket;
3. meghatározza az alkalmazandó, több ágazatot átfogó beviteli adathalmaz alapján elvégzendő elemzést, a hatásokat az egyes projektekkel együtt és azok nélkül is meghatározva, és **tartalmazza a más projektekkel fennálló, releváns kölcsönös függőségi kapcsolatokat;**

4. iránymutatást nyújt a költség-haszon elemzéshez szükséges hálózati, [] piaci és **társadalmi-gazdasági** modell kidolgozásával és használatával kapcsolatban. A modellezésnek lehetővé kell tennie a gazdasági hatások – ezen belül a piaci integráció, az ellátás biztonsága, a verseny, **valamint az energetikai elszigeteltség megszüntetése által gyakorolt hatások** –, valamint a társadalmi, környezeti és éghajlati hatások teljes körű értékelését, ideértve a több ágazaton átívelő hatásokat is. A módszertannak **teljes mértékben átláthatónak kell lennie** és részletes információkat kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy az egyes hasznokat és költségeket miért és hogyan számítják ki, és azok mit foglalnak magukban;
5. tartalmazza és ismerteti, hogy az energiahatékonyság elsődlegességének elve hogyan valósul meg a tízéves hálózatfejlesztési tervek valamennyi szakaszában;
6. **ismerteti, hogy a projekt akadályozza-e a megújuló energiaforrások fejlesztését és alkalmazását;**
7. biztosítja, hogy azonosítani lehessen azokat a tagállamokat, amelyekben a projekt nettó hatása kedvező (kedvezményezettek), illetve kedvezőtlen (költségviselők), **figyelembe véve, hogy ez utóbbiak nem biztos, hogy azon tagállamok, amelyek területén az infrastruktúra megépül;**
8. figyelembe veszi legalább a tőkekiadást, a projekt **egészének műszaki** [] élettartama során felmerülő üzemeltetési és karbantartási költségeket, **így például** [] a leszerelési és hulladékgazdálkodási költségeket, **ideértve a külső költségeket is, valamint a kapcsolódó rendszer tekintetében előidézett költségeket.** A módszertan iránymutatással szolgál a költség-haszon számítások során használandó leszámlítási kamatlábakról, [] **műszaki** élettartamról, valamint maradványértékről. **Kötelező módszertant tartalmaz továbbá a haszon-költség arány és egy nettó jelenérték kiszámítására, valamint a hasznoknak a becslési módszerük megbízhatósága alapján történő differenciálására. Figyelembe kell venni továbbá azon módszereket, amelyek a projektek éghajlati és környezeti hatásainak és az uniós energiapolitikai célokhoz – például a megújuló energiák részesedésére, az energiahatékonyságra és az összekapcsoltságra vonatkozó célokhoz – való hozzájárulásának kiszámítására használatosak;**

9. biztosítja, hogy az egyes projektek esetében meghozott, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedések értékelésre kerüljenek és tükrözzék az üvegházhatásúgáz-kibocsátás költségét, és hogy az értékelési módszertan megalapozott legyen és **összhangban álljon [] az egyéb uniós politikákkal, mégpedig annak érdekében, hogy össze lehessen őket hasonlítani más, új infrastruktúrát nem igénylő megoldásokkal.**

VI. MELLÉKLET

AZ ÁTLÁTHATÓSÁGRA ÉS A LAKOSSÁG BEVONÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK

1. A 9. cikk (1) bekezdésében említett eljárási kézikönyvnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a) az érintett közös érdekű projektek különböző típusaira vonatkozó határozatok és vélemények alapjául szolgáló, alkalmazandó jogszabályok meghatározása, ideértve a környezetvédelmi jogot;
 - b) a meghozandó alkalmazandó határozatok és vélemények listája;
 - c) az illetékes hatóság, más érintett hatóságok és a főbb érdekelttek neve és elérhetősége;
 - d) a munkafolyamat, a munkafolyamat egyes szakaszainak ismertetése, a hozzá tartozó indikatív időkeret és a döntéshozatali folyamat tömör összefoglalása az érintett közös érdekű projektek különböző típusai esetében;
 - e) a határozat iránti kérelemmel együtt benyújtandó dokumentumok körével, szerkezetével és részletességével kapcsolatos információk, egy ellenőrző listát is beleértve;
 - f) a nyilvánosság e folyamatba történő bevonásának szakaszai és eszközei;
 - g) annak megjelölése, hogy az illetékes hatóságnak, más érintett hatóságoknak és a projektgazdának milyen módon kell bizonyítania, hogy a nyilvános konzultáció során kifejtett véleményeket figyelembe vették, például bemutatva, hogy a projekt helyszínét és terveit illetően milyen módosításokat hajtottak végre, vagy megindokolva, hogy az érintett véleményeket miért nem vették figyelembe.

[]

2. A 10. cikk (5) bekezdésének b) pontjában meghatározott részletes ütemtervnek legalább a következőket kell meghatároznia:
- a) a meghozandó határozatok és vélemények;
 - b) a várhatóan érintett hatóságok, érdekelt felek és lakossági csoportok;
 - c) az eljárás egyes szakaszai és azok időtartama;
 - d) a főbb elérendő eredmények és ezek határideje, tekintettel a meghozandó átfogó határozatra;
 - e) a hatóságok által tervezett források és az esetleges további forrásigények.
3. A nyilvános konzultációkra vonatkozóan a környezetvédelmi jogszabályokban előírt követelmények sérelme nélkül, az engedélyezési eljárásban való lakossági részvétel növelése, illetve a nyilvánosság előzetes tájékoztatása és a vele folytatandó párbeszéd biztosítása érdekében az alábbi elvek alkalmazandók:
- a) a közös érdekű projekt által érintett érdekelt felek, többek között az érintett nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a projekt közelében élő földtulajdonosok és polgárok, a lakosság és a lakossági szövetségek, szervezetek vagy csoportok részére kimerítő tájékoztatást kell nyújtani, és nyitott és átlátható módon már a kezdetektől fogva konzultálni kell velük, amikor a nyilvánosság esetleges aggályait még figyelembe lehet venni. Az illetékes hatóság adott esetben aktívan támogathatja a projektgazda által végzett tevékenységeket;
 - b) az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy a közös érdekű projektekkal kapcsolatos nyilvános konzultációs eljárásokat lehetőség szerint összevonják, beleértve a nemzeti jog által megkövetelt nyilvános konzultációkat is. Az egyes nyilvános konzultációk során az eljárás adott szakasza szempontjából minden fontos kérdésre ki kell térni, és minden, az adott eljárási szakasz szempontjából releváns kérdést csak egy nyilvános konzultáció alkalmával kell tárgyalni; ugyanakkor egy adott nyilvános konzultációra több földrajzi helyszínen is sor kerülhet. A nyilvános konzultációról szóló értesítésben világosan fel kell tüntetni az adott nyilvános konzultáción tárgyalt kérdéseket;

- c) észrevételek és kifogások kizárólag a nyilvános konzultáció kezdetétől a határidő lejártáig fogadhatók el.
4. A lakossági részvétel terve legalább az alábbiakra vonatkozó információkat tartalmazza:
- a) az érdekelt és érintett felek;
 - b) a tervezett intézkedések, a kérdéssel foglalkozó találkozók tervezett helyszínét és időpontját is ideértve;
 - c) a menetrend;
 - d) az egyes feladatokhoz rendelt emberi erőforrások.
5. A pályázati anyag benyújtását megelőzően tartandó nyilvános konzultációval összefüggésben az érintett felek legalább:
- a) a konzultáció kezdete előtt közzétesznek egy legfeljebb 15 oldalas tájékoztató füzetet, amelyben világos és tömör áttekintést adnak a projekt fejlesztési lépéseinek tartalmáról, céljáról és előzetes menetrendjéről, a nemzeti hálózat fejlesztési tervéről, az alternatív útvonalakról, továbbá a – többek között az országhatárokon átnyúló vagy áttérjedő – lehetséges hatások típusairól és jellemzőiről és az ezek enyhítését célzó lehetséges intézkedésekről. E tájékoztató füzet ismerteti továbbá a 9. cikk (7) bekezdésében említett közös érdekű projekt honlapjának elérhetőségét, valamint a [] 22. cikkben meghatározott átláthatósági platform és az 1. pontban említett eljárási kézikönyv internetes címeit;
 - b) a konzultáció során közzétett információkat közzéteszi a közös érdekű projekt 9. cikk (7) bekezdésében említett honlapján, a helyi közigazgatási szervek irodáinak hirdetőtábláin, és legalább [] egy helyi médiumban;
 - c) az érintett érdekelt felek, szövetségek, szervezetek és csoportok írásban **vagy elektronikus úton** meghívást kapnak a projekttel foglalkozó találkozókra, amelyeken lehetőség nyílik az aggályok megvitatására.

6. A projekt 9. cikk (7) bekezdésében említett internetes oldalán közzé kell tenni legalább az alábbi információkat:
- a) a projekthonlap utolsó frissítésének időpontja;
 - b) tartalmának fordítása a projekt által érintett tagállamok összes nyelvére, illetve azon tagállamok nyelvére, amelyekre a projekt jelentős, határokon átnyúló hatást gyakorol a IV. melléklet 1. pontjának megfelelően;
 - c) az 5. pontban említett tájékoztató füzet, a projekttel kapcsolatos legfrissebb adatokkal;
 - d) közérthető nyelven írott és rendszeresen aktualizált összefoglaló, amely ismerteti a projekt aktuális állapotát, ideértve a földrajzi információkat is, és frissítés esetén egyértelműen megjelöli a korábbi változathoz képest történt változásokat;
 - e) az 5. cikk (1) bekezdése szerinti végrehajtási terv, a projekttel kapcsolatos legfrissebb adatokkal;
 - f) az Unió által a projekt számára elkülönített és kifizetett források;
 - g) a projekt és a nyilvános konzultáció terve, egyértelműen feltüntetve bennük a nyilvános konzultációk és meghallgatások időpontját és helyszínét, valamint a meghallgatások szempontjából lényeges témákat;
 - h) azon személy elérhetősége, akihez további információk vagy dokumentumok beszerzésével kapcsolatos igénnyel lehet fordulni;
 - i) elérhetőség a nyilvános konzultációk során felmerülő észrevételek és kifogások benyújtásához.